

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

Plaats	: Houten, Bestuurszaal	
Van	: 13.30 -17.35 uur	
Aanwezig	: Water Natuurlijk	G.P. Beugelink (hoogheemraad), mevrouw H.A. van Dam, mevrouw F.J. Leenders, mevrouw J.A. Otterman
	: VVD	K.A.M. Duijvelaar, S. Groenendijk, mevrouw K. Varenhorst, R.D. Woittiez
	: CDA	J.A.G.W. Droogers, B. de Jong (hoogheemraad), K.P.T. Valk
	: PvdA	F.J. van Bork, J.G.M. Reerink
	: PvdD	R. van der Kruk, W. van der Steeg, A. Travaille
	: Waterschap@Inwonersbelangen	E. Verkaik
	: ChristenUnie	J.P. Verweij
	: Algemene Waterpartij	A.E. Jansen
	: SGP	F. van Os
	: Landbouw, Natuur en Economie (Geborgden)	H. de Beaufort, C.P. Bruggink, L. de Groot (hoogheemraad), W. Kooy, J.F.C. Kupers, E.C. Merkens, mevrouw T. van Soest
Afwezig	: G.J.P. Jansen (WN), C.G. Jansen op de Haar (hoogheemraad, PvdA), H.A. Rutjes (WN)	
Voorzitter	: P.J.M. Poelmann (dijkgraaf)	
Secretaris	: Mevrouw J. Goedhart	
Notulist	: P.R.F. Verhoeven	

1. Opening, vaststelling agenda en loting primus

De voorzitter opent om 13:30 uur de vergadering van het algemeen bestuur en heet iedereen welkom. Hij meldt dat de heren G. Jansen, C. Jansen op de Haar en H. Rutjes bericht van verhindering hebben gestuurd.

Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Loting primus

Het lot valt op nummer 9, de heer Duijvelaar. Onder voorbehoud van toelating door het algemeen bestuur zal hij bij een hoofdelijke stemming als eerste zijn stem moeten uitbrengen.

2. Onderzoek geloofsbrieven en installatie van de heer K.A.M. Duijvelaar

a. Onderzoek geloofsbrieven van de heer K.A.M. Duijvelaar

De heer Van der Steeg brengt als voorzitter van de commissie voor de geloofsbrieven, verslag uit van het onderzoek naar de heer Duijvelaar.

“De ad-hoc commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven, bestaande uit de heren Bruggink, A. Jansen en ondergetekende, heeft de geloofsbrieven onderzocht van de heer K.A.M. Duijvelaar, wonende te IJsselstein, en is op basis van de overgelegde stukken tot de conclusie gekomen dat de heer Duijvelaar kan worden toegelaten als lid van het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De commissie adviseert het algemeen bestuur dan ook om dienovereenkomstig te besluiten en ziet uit naar een prettige samenwerking.” Er zijn geen vragen aan de commissie; besloten wordt om dhr. Duijvelaar toe te laten als lid van het algemeen bestuur.

b. Installatie van de heer K.A.M. Duijvelaar als lid van het algemeen bestuur

De voorzitter gaat over tot beëdiging van de heer Duijvelaar. Hij leest de door de heer Duijvelaar af te leggen eed voor: “Ik zweer dat ik, om tot lid van het algemeen bestuur te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan niemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het algemeen bestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

De heer Duijvelaar antwoordt met: “Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.”

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De voorzitter feliciteert de heer Duijvelaar en schorst voor korte tijd de vergadering, zodat de bestuursleden ook de gelegenheid krijgen het nieuwe bestuurslid te feliciteren.

De voorzitter heropent de vergadering en nodigt de aanwezigen uit een kort filmpje te bekijken dat de werkzaamheden van het waterschap toont.

3. Notulen vergaderingen

a. Notulen vergadering algemeen bestuur d.d. 6 juli 2015

Tekstueel

- Pagina 2, punt 2, 2^e alinea "Het college heeft geconstateerd dat het huidige weerstandsniveau perspectieven biedt mogelijkheden voor dekking." moet zijn: "Het college heeft geconstateerd dat het huidige weerstandsniveau mogelijkheden biedt voor dekking."
- Pagina 18 bovenaan: het dictum van motie 5: "Spreekt daarbij haar steun uit voor de stellingname van de Unie van Waterschappen." zou volgens WN en PvdD veranderd zijn in: "En verzoekt het dagelijks bestuur van HDSR dit standpunt van het algemeen bestuur actief uit te dragen richting Unie van Waterschappen en de minister van buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking."
De voorzitter meende dat er in de vergadering overeenstemming was over de redactie die in de notulen vermeld staat. Het college heeft dat dan ook aan de UvW doorgegeven. Die heeft laten weten dat nu de Unie met één mond spreekt namens alle waterschappen, het niet prettig zou zijn als alle individuele waterschappen allerlei acties naar bewindslieden gaan ondernemen. Het leek hem daarom een bruikbare motie, waaraan het college ook uitvoering heeft gegeven.
Mevrouw Leenders (WN) begrijpt dat aan de motie vervolg is gegeven. Zij dankt daarvoor.
De heer Woittiez (VVD) merkt op dat er geen overeenstemming was over deze motie, maar slechts een nipte meerderheid.
- Pagina 24, punt 4.04, beantwoording door de heer De Groot, 6^e regel: "...zoals een zeekering die een regionale functie krijgt." Moet zijn: "...zoals een C-kering die een regionale functie krijgt."
- Pagina 28, twee na laatste alinea: "De heer Rutjes (PvdD)..." moet zijn: "De heer Rutjes (WN)..."
Er zijn verder geen opmerkingen. De notulen worden vastgesteld.

Naar aanleiding van

- Pagina 2, laatste bullet: de heer Verweij (CU) vraagt zich af of de rekenkamer nog activiteiten ontplooit en wanneer het bestuur daarvan zal vernemen: werkprogramma, interviews of onderzoeksresultaten.
De heer Reerink (PvdA) merkt op dat het bestuur de vorige Rekenkamer met positieve opmerkingen uitgeleide heeft gedaan en een nieuwe verordening aangenomen. Er zou een nieuwe Rekenkamer worden aangezocht, samen met Rivierenland. De heer A. Jansen en de spreker zitten naast twee vertegenwoordigers van Rivierenland namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden in de begeleidingscommissie. Twee leden daarvan vormen nu de sollicitatiecommissie. Hijzelf is voorzitter van de gezamenlijke sollicitatiecommissie en van die van het waterschap hier (met mevrouw Leenders en de heer Travaille als leden). Op 10 en 14 november zijn er sollicitatiegesprekken. Hij hoopt tijdens de eerstvolgende bestuursvergadering een voorstel voor de invulling van de Rekenkamer te doen. De voorzitter zegt in de decembervergadering de besluitvorming en instelling van de Rekenkamer te willen afronden.
De heer Verweij (CU) vindt het wel jammer dat er een jaar lang geen onderzoeken zijn gedaan.
- Pagina 11, dictum motie 2, duurzame ziekenhuizen: de heer Reerink (PvdA) merkt op dat het college er niet in geslaagd is om het algemeen bestuur vóór de begrotingsbehandeling te informeren over de voortgang van de gesprekken met zorginstellingen over medicijn- en drugsresten en bacteriën. Daarvan had het college melding moeten maken.
De heer De Jong antwoordt dat het college het geld om de activiteiten op te starten al gereserveerd heeft. Dat staat ook al in de tweede bestuursrapportage. Hoe het staat met het opstarten van het onderzoek en de communicatie, is hem niet bekend. De heer Jansen op de Haar is helaas ziek, maar zal ongetwijfeld zo snel mogelijk beginnen en, als er iets te melden valt, dat direct meedelen.
De heer Reerink (PvdA) had dat vóór de begrotingsbehandeling willen weten om te kunnen beslissen of dat krediet naar dit doel of naar een ander doel had moeten gaan.
- Pagina 16, punt 4.03: de heer Reerink (PvdA) heeft al gezegd dat het antwoord over ICT in de bestuursinformatiebrief niet voldoende was. Hij wil dit onderwerp op de agenda hebben met de notitie wat er gebeurd is, wat gaat gebeuren, en hoe de veiligheid in de ICT is gewaarborgd. Jammer dat het niet op de

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

actiepuntenlijst staat.

De voorzitter wijst de heer Reerink op de toelichting leeswijzer actiepuntenlijst, waar staat hoe het college invulling heeft gegeven aan twee gevraagde punten. Mocht de heer Reerink besluiten om naar aanleiding daarvan een punt expliciet aan de orde te stellen tijdens een commissievergadering, dan kan hij dat vragen. Het college dacht echter de punten voldoende te hebben afgehandeld.

b. Verkorte besluitenlijst vergadering algemeen bestuur d.d. 6 juli 2015

- Punt 4.4: de heer Kupers (LNE) meende voor de begrotingsbehandeling geïnformeerd te zullen worden over wat er met de Doorslagsluis gaat gebeuren. Wat is al bekend?

De heer De Groot antwoordt dat er, zowel ambtelijk als bestuurlijk, al actie ondernomen is. De gemeente Nieuwegein wil de sluis graag behouden, maar heeft verder nog geen concrete plannen voor de omgeving. De afspraak is dat de gemeente daarover gaat nadenken en het waterschap zal in samenwerking met de gemeente de werkzaamheden rond 2019 oppakken. Het heeft bij de overname van de sluis van Rijkswaterstaat een klein miljoen euro meegekregen voor het onderhoud in de komende dertig jaar.

Er zijn verder geen opmerkingen. De verkorte besluitenlijst wordt voor kennisgeving aangenomen.

c. Adviezen en conclusies gecombineerde commissievergadering BMZ/SKK d.d. 11 oktober 2016

Tekstueel

- Pagina 3, 4^e regel: "Daarop vraagt hij een nadere toeliding." moet zijn: "Daarop vraagt hij een nadere toelichting."
- Pagina 12, punt 6: de heer Reerink vermoedt dat er enkele zinnen zijn weggevalen. Hij stelt namelijk een vraag over exoten en krijgt een antwoord over de kunstgrasvelden.
De voorzitter zal de secretaris dit laten uitzoeken en eventueel contact laten opnemen met de heer Reerink. Hij stelt het bestuur voor een aanvulling te beschouwen als ingelast.
Er zijn verder geen opmerkingen. De notulen worden vastgesteld.

Naar aanleiding van

- Pagina 2, punt 2b, bijdrage de heer Reerink: volgens de heer Reerink (PvdA) ontbreekt in de tekst de toezegging dat de discussie over de RVE's (resultaatverantwoordelijke eenheden) nog eens terugkomt, met een notitie ter behandeling van het principe van de RVE's.
De voorzitter verwijst naar de toelichting leeswijzer actiepuntenlijst, waar een verslag staat hoe het college hiermee is omgegaan.
De heer Reerink acht de behandeling tijdens een thema-avond niet leidend tot besluitvorming. Bovendien heeft zijn fractie tijdens die avond niets gehoord over het principe van de RVE's, de te stellen eisen, de rolverdeling tussen bestuur, college en ambtelijke organisatie. Het kan niet zo zijn dat een dergelijk besluit het budget of andere bevoegdheden van het bestuur uitholt.
De voorzitter stelt dat het college niet bezig is te tornen aan de bevoegdheden van het bestuur, maar dat het wel de term RVE heeft afgeschaft, omdat die aanleiding was tot verwarring. Daarmee is voor het college de zaak afgedaan.
De heer Reerink vraagt of daarmee het hele systeem is afgeschaft.
De heer Woittiez (VVD) begrijpt dat er in de bestuurlijke verantwoordelijkheden tot nader orde niets verandert.
De voorzitter kan dat beamen.

d. Adviezen en conclusies gecombineerde commissievergadering BMZ/SKK d.d. 13 oktober 2016

Tekstueel

- Pagina 1, bovenaan: het betrof hier een gecombineerde vergadering
- Pagina 4, bijdrage de heer Rutjes: "Noemt het binnenkomende water niet allemaal even zoet en denkt dat het zinnvoller is om zoeter water verder oostelijk te halen." moet zijn: "Er zijn verschillen in de zoutconcentratie van het water afhankelijk van het inlaatpunt. Water uit een meer oostelijk inlaatpunt is zoeter dan bij Gouda. Als het gaat om het tegengaan van verzilting zou je met een kleinere hoeveelheid water toekunnen als je water van een andere kwaliteit inlaat. Als het inlaten van die laatste extra kuub zo duur is, zou je daar slim mee om kunnen gaan. Is daar rekening mee gehouden?"
- Pagina 6, bijdrage de heer Rutjes: "Vraagt zich af of De Stichtse Rijnlanden na de maatregelen voor de waterlevering aan Rijnland niet in de problemen kan komen als zij zelf extra water nodig heeft. Is het geld dan al op?" moet zijn: "HDSR past haar watersysteem nu aan voor waterlevering aan derden door kosteneffectieve oplossingen te bedenken. Daarna volgen heel dure oplossingen voor het voldoen aan een hogere waterbehoefte."

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

Wat als HDSR in de toekomst een hogere eigen waterbehoefte heeft. Dan resten alleen zeer kostbare oplossingen. Wie gaat die betalen? Gaan we daarmee terug naar het Rijk?"
Er zijn verder geen opmerkingen. De notulen worden vastgesteld.

e. Leeswijzer en actiepuntenlijst

- De heer Travaille (PvdD) vraagt wat er gedaan is met de motie "Beheer dat de biodiversiteit bevordert". Is dat een actiepunt geworden? Daarnaast is hij benieuwd naar de stand van zaken bij de CO₂-balans en de verkenning op het gebied van de duurzame energiewinning. Dat staat niet meer op de actiepuntenlijst. Als dat nog niet is afgehandeld, ziet hij het daar graag terug.
De heer Beugelink kan over de bloemrijke dijken vertellen, dat nu in kaart wordt gebracht wat de consequenties zijn van ecologisch beheer. Niet alle dijkstrekkings zijn eigendom van het waterschap. Eén vorm van beheer is daardoor lastig. Hetzelfde verhaal geldt ook voor de regionale keringen. Wat de CO₂-balans en de energiewinning betreft, verwijst hij naar de duurzaamheidsagenda, die op de volgende commissievergadering besproken wordt. De actiepunten zijn in uitvoering genomen.
- Mevrouw Leenders (WN) vraagt aandacht voor de grote hoeveelheid actiepunten uit de commissies die nog op uitvoering wachten in het laatste kwartaal van 2016. Zij hoopt dat daarvoor nog genoeg tijd is.
Dat hoopt de voorzitter ook.
- De heer Van der Kruk (PvdD) ziet in het stuk over de tweede begrotingswijziging dat het college met de auditcommissie de bestuursmogelijkheden voor de meerjareninvesteringsopgave gaat oppakken. Daarvan ziet hij niets terug in de actiepuntenlijst.
De heer De Jong meldt dat die actie al loopt. Komende maandag komt dit punt aan de orde in de auditcommissie. Opname in de actiepuntenlijst was daarom niet nodig.
- De heer Reerink (PvdA) hoeft de digitale beveiliging niet op de actiepuntenlijst terug te zien, maar wil dat punt wel met een notitie bespreken op de volgende commissievergadering.
De voorzitter antwoordt dat het college al uitgebreid verteld heeft, waarom dit punt sinds september 2015 niet meer op de lijst staat. Het heeft via de bestuursinformatiebrieven hieraan voldoende invulling kunnen geven.
De heer Reerink (PvdA) wil alleen de suggestie van de voorzitter volgen om digitale beveiliging – indien nodig – weer op de agenda te zetten.
De heer Woittiez (VVD) vindt bijpraten over de laatste ontwikkelingen op internet en over de veiligheidsrisico's ook waardevol.
De voorzitter verzekert dat het college digitale beveiliging hoog op de agenda heeft staan. Hij zal dat punt voor de volgende commissievergadering agenderen. Dan komen ook de veranderingen in de huisvesting met de daarbij behorende beveiliging aan de orde.
De heer Verkaik (W@I) raadt de PvdA aan de problemen en vragen al schriftelijk in te leveren. Dan kan het college daarop adequater reageren.

Er zijn verder geen vragen of opmerkingen over de actielijst en de leeswijzer.

4 **Besluitvormend deel hamerstukken**

De heer Verweij (CU) wil bij de punten 4.03 en 4.04 een stemverklaring afleggen.

De heer Woittiez (VVD) vraagt zich af of bij hamerstukken stemverklaringen mogelijk of gewenst zijn.

De voorzitter antwoordt dat hamerstukken zijn ingesteld om de voortgang van een vergadering te bespoedigen. Dat ontnemt bestuursleden niet het recht om in de algemene vergaderingen bij ieder agendapunt een verklaring af te leggen.

In dat geval wenst de heer Woittiez (VVD) bij punt 4.03 een korte stemverklaring te geven.

4.01 Tweede begrotingswijziging 2016

Besloten wordt:

De 2^e begrotingswijziging 2016 vast te stellen, met de volgende (financiële) consequenties:

- Het volume van de jaarschijf investeringen 2016 voor de reguliere investeringen met € 2,258 miljoen naar beneden bij te stellen van € 23,215 miljoen naar € 20,957 miljoen;
- Het volume voor investeringsuitgaven grote projecten met € 7,250 miljoen bij te ramen van € 17,78 miljoen naar € 25,030 miljoen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

4.02 Vaststellen vierde partiële herziening peilbesluit Eiland van Schalkwijk (2012) – Inundatieveld polder Blokhoven (2016)

Stemverklaring

Mevrouw Leenders (WN) zegt dat haar fractie positief staat tegenover het voorstel, waarin ook cultuurhistorie als een meekoppelkans is benut.

Besloten wordt:

De 4^e partiële herziening van het peilbesluit Eiland van Schalkwijk (2012), 'Inundatieveld polder Blokhoven' (2016) vast te stellen, onder gedeeltelijke intrekking van het peilbesluit Eiland van Schalkwijk d.d. 31 oktober 2012 voor het betreffende gebied.

4.03 Actualisatie Grootonderhoudsplan regionale waterkeringen 2017-2021

Stemverklaringen

De heer Verweij (CU) gaat akkoord met het plan, vooral met de prioritering van de verbeterwerkzaamheden. Het is echter geen automatisme dat de bedragen zo maar in de voorjaarsnota belanden. Hij wil kritisch kijken naar de financieringswijze en naar het kostenniveau. Daarover hoopt hij nog een gesprek te kunnen voeren.

De heer Woittiez (VVD) sluit zich aan bij de woorden van de heer Verweij en voegt daaraan toe dat hij bij de voorjaarsnota ook wil ingaan op de maatschappelijke impact van het plan. De VVD wil weten wat de weging is, zodat ze zich daarover per jaar kan uitspreken.

Mevrouw Van Dam (WN) vreest dat het waterschap bij de vele grote projecten de grip kan verliezen. Daarom wil haar fractie zicht houden op de voortgang en in het plan een prestatie-indicator opnemen.

Besloten wordt:

1. Het geactualiseerde Grootonderhoudsplan (GOP) regionale waterkeringen vast te stellen voor de periode 2017 – 2021;
2. de voor de uitvoering benodigde bedragen, tot een totaalbedrag € 82 miljoen, conform de in het Groot-onderhoudsplan vermelde jaarplanning te verwerken in de begroting 2017 en in de meerjarenraming 2018 – 2021, welke bij de voorjaarsnota 2017 aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.

4.04 Kredietaanvraag voorbereiding programma vervolgfase projectoverstijgende verkenning (POV) Dijkversterking Centraal Holland

Stemverklaring

De heer Verweij (CU) gaat akkoord met het voorbereidingskrediet, maar plaatst daarbij wel de kanttekening dat de afgesproken startnotitie met kaderstelling vanuit het algemeen bestuur er alsnog moet komen.

Besloten wordt:

Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 450.000, - ten behoeve van het in 2016 voorbereiden van en het kwartier maken voor het programma voor de vervolgfase van de POV Dijkversterking Centraal Holland.

5 Opiniërend deel

5.01 Ontwerpbegroting 2017

De heer De Jong zegt dat het hem namens het college een waar genoegen en een eer is de begroting 2017 aan het algemeen bestuur aan te bieden. De begroting is sluitend, met een prudent en degelijk financieel beleid. Daar is het college trots op. De begroting heeft een aantal kenmerken. Eén daarvan is dat grote projecten een steeds belangrijker deel uitmaken van het werk. Dat vraagt veel van de medewerkers. Daarnaast is binnen de plannen ook ruimte gemaakt voor nieuw beleid: wateroverlast, veenweide en – heel belangrijk – duurzaamheid. Hij wijst ook op het houten begrotingskoffertje, dat die duurzaamheid symboliseert, zeker ook als het aan het eind van zijn levensduur een andere bestemming zal krijgen.

Eerste termijn

De heer Verweij (CU) vindt de begroting 2017 mooi getiteld: 'Een solide basis met een toekomstperspectief.' Dat klinkt mooi, maar hij wil toch enige zorgen delen met de aanwezigen. Als hij naar de begroting kijkt, constateert hij dat het waterschap in de afgelopen tijd jaarlijks ongeveer 30 miljoen euro aan investeringen goed heeft uitgewerkt. Vaak moest de begroting, wat de investeringen betreft, ook worden bijgesteld. Hij ziet voor de komende jaren een forse

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

toename, volgend jaar alleen al 125 miljoen euro. Kan de organisatie dat aan en heeft het bestuur voldoende grip hierop? Hij denkt dan aan vooraf gestelde, heldere bestuurlijke kaders bij de verschillende kredieten. Daarnaast kent De Stichtse Rijnlanden een exploitatiebegroting, terwijl er voor veel programma's geen duidelijke afspraken zijn over wat geleverd wordt. Voor één programma zijn de prestatie-indicatoren ingevuld, maar bij andere programma's ontbreken die nog. Hoe kan het bestuur zien dat het waterschap met deze begroting op weg is naar wat het in Waterkoers heeft afgesproken?

Hij wil opnieuw aandacht vragen voor enkele punten. Het zichtbaar maken van het werk dat het waterschap doet, het vergroten van het waterbewustzijn, is belangrijk: de verbetering van de kwaliteit van stedelijk water, duurzaamheid, medicijnresten, het voorkomen van wateroverlast. Deze onderwerpen krijgen wel extra onderzoeksgeld, maar het blijft weinig concreet wat de resultaten moeten zijn. Hij vraagt de andere fracties deze onderwerpen op weg naar de komende voorjaarsnota nog eens met elkaar door te spreken. Hoe zien ze dit, wat zijn de ambities en hoe gaan ze verder? Nu heeft hij daar te weinig zicht op.

Verder wil hij graag praten over de kostenontwikkeling van het waterschap. Zoals hij al eerder gezegd heeft, is er voor de kredieten een meerjarenperspectief noodzakelijk. Een kredietplafond van 30 miljoen euro per jaar is er om de rentelasten op termijn te kunnen beheersen. Het is ongewenst dat personeel en ook grote programma's als het GOP via kredieten worden gefinancierd. Op die manier worden kosten te veel doorgeschoven naar de toekomst en moeten de volgende generaties betalen. Voor de komende jaren heeft het bestuur al voor 325 miljoen euro aan kredieten beschikbaar gesteld: voor acht à tien jaar werk! Dat betekent dat er nauwelijks ruimte is voor nieuwe ontwikkelingen. Daarom wil hij met het bestuur kritisch kijken naar het totale volume aan kredieten in de begroting.

Ook wijst hij erop dat het bestuur in december op basis van de voorliggende begroting de nieuwe tarieven moet vaststellen. Daarbij hanteert het een al enige jaren oude kostentoedelingsverordening, die niet meer overeenstemt met de ontwikkelingen in het draagvlak en met de wijzigingen in de taakuitvoering van het waterschap. Hij merkt dat de discussie over die kostentoedeling steeds wordt uitgesteld. Hij wil die discussie snel beginnen, daarbij rekening houdend met landelijke ontwikkelingen.

Het weerstandsvermogen van de Stichtse Rijnlanden is met 3,47 uitstekend, maar de reserve 'Gebouwd' maakt daarvan 40% uit, hoger dan de afgesproken bandbreedte. Nu het plan bestaat om alle reserves van het watersysteem in één pot te stoppen, moet dat in de commissies ter sprake komen. Als een belastingcategorie naar verhouding meer heeft opgebracht dan andere categorieën, zal bij samenvoeging die ene categorie andere categorieën die minder hebben betaald, een cadeautje geven. Een gesprek daarover wenst hij te voeren vóór de vaststelling van de nieuwe tarieven. Hij zal zelf op korte termijn de herkomst van de reserves inzichtelijk maken. Eerlijk zou het zijn om de grotere reserve in te zetten voor de betrokken categorie ofwel de tarieven voor die categorie bij te stellen. Met deze kanttekeningen wil hij de begroting steunen.

De heer Woittiez (VVD) kan zich vinden in het betoog van de heer Verweij. Vanuit zijn fractie gaat er een gemeend compliment naar het college en in het bijzonder naar de portefeuillehouder Financiën voor de presentatie van een stabiele begroting. Hij meet de voorstellen steeds op drie prioriteiten: 1) veiligheid, 2) ruimte aan burgers en bedrijven, 3) gebruikers en vervuilers betalen. Een stabiele begroting is ook nodig, want de Omgevingswet komt eraan en die speelt in op de prioriteiten 2 en 3. Als er meer bij het maatschappelijk middenveld komt te liggen, bij de participatiemaatschappij, dan zal waarschijnlijk een teneur ontstaan dat het waterschap meer in de regie komt en minder zaken zelf gaat doen. Dat zou kunnen betekenen dat het te maken krijgt met een verschuiving in positie en activiteiten. Daar komt een ander waterschap achter vandaan: dat meer samenwerkt met actoren in de maatschappij en met andere overheden, en dat op onderdelen in transitie zal gaan verkeren. De VVD nodigt het college uit om op afzienbare termijn – liefst vóór de voorjaarsnota – de gedachten neer te leggen waartoe die transitie zou kunnen leiden. Dan is het ook prettig dat de portefeuillehouder Financiën een stabiele begroting heeft ingebracht met beheerste inhoudelijke beleidslijnen voor de komende tijd. Dat is goed voor een herbezinning op het grotere vraagstuk dat langs gaat komen: de Omgevingswet. Die wet zal de spelregels behoorlijk veranderen en daarop wil zijn fractie zich oriënteren op geleide van het college. De VVD zal de begroting ondersteunen, maar daarbij het voorbehoud maken dat ze niet zonder meer ja zullen zeggen tegen de nieuwe tarieven, zoals de heer Verweij ook al had gedaan. Ze zal vanuit de nullijn bekijken wat dat de komende jaren voor de tariefontwikkeling betekent. Daar maakt ze zich voorlopig niet veel zorgen over. Daar komt hij op terug als de tarieven vastgesteld moeten worden.

Mevrouw Leenders (WN) stelt dat haar fractie tevreden is, wel wat meer ambities heeft, maar ook beseft dat er veranderingen zijn die nopen tot prudent beleid. Ze ondersteunt ook het advies van de auditcommissie om samen te bespreken hoe – aanvullend op de bestuursrapportages – men goed zicht kan houden op het verloop van de grote

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

projecten, en hoe de verhouding tussen de grote projecten, de investeringen daarin, en de reguliere werkzaamheden op elkaar inwerken. Daarover zijn veel vragen, maar de praktijk zal dat moeten leren.

De prestatie-indicatoren zijn voor haar fractie een belangrijk punt. Er zijn er enkele met hoge ambities, zoals die over het halen van de KRW-doelen of die over het halen van handhaving. Het is dan goed om te kijken wat gehandhaafd moet worden, hoeveel en wat de reactie moet zijn in bepaalde gevallen. Daar kan men beleid op loslaten. Bij het zuiveringsbeheer is een andere belangrijke indicator de opwekking van eigen energie (38% in 2017). Dat is heel ambitieus. Het zou prettig zijn dan een meerjarenbegroting over vier jaar te hebben. Nu is niet duidelijk wat er nodig is om de doelen te halen. Haar fractie wacht af waar het college mee komt.

Voor een goede communicatie met de burger is een begroting die in één oogopslag te lezen is, een goede zaak. Die kan het waterschap dan met de belastingaanslagen mee rondsturen. Dan weet ook iedereen wat het waterschap voor hem doet. Veel gemeenten doen dat ook. Wat de kostentoedeling betreft, heeft het college gehandeld zoals bij de voorjaarsnota was afgesproken. Mevrouw Leenders voelt zich wat ongemakkelijk met het steeds uitstellen van de kostentoedeling, omdat nog niet bekend is, wat de landelijke afspraken zullen zijn. Het lijkt haar toch nuttig het probleem alvast in kaart te brengen en vast te stellen welke onderdelen erbij horen. Dan kan de discussie op het moment van besluitvorming sneller verlopen.

Tot slot: over de waterveiligheid denkt ze dat het grote project Lekdijk erg goed gaat worden. Er is een integrale aanpak. Zo is er bij het beheer van de taluds geen gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Dat beleid wil ze zoveel mogelijk uitbreiden en het totale beheer laten verlopen zonder die middelen of met zo min mogelijk daarvan. Overigens kan zij van harte instemmen met deze begroting.

De heer Van Os (SGP) ziet in de begroting een gelijkmatige tariefsontwikkeling. Hij ziet erop toe dat de extra 1,5% in 2019 voor het zuiveringsbeheer niet nodig is. Duidelijk is dat de belastinginkomsten voor het watersysteem naar de toekomstige taken niet toereikend zijn. Wat dan belangrijk is en ook al eerder is opgemerkt: hoe gaat het waterschap om met de kostentoedeling en met de reserves binnen het watersysteem? Hij kan de vergadering al toezeggen dat de auditcommissie hierin het nodige werk zal verrichten, al zijn de uitkomsten van de commissie Klavers natuurlijk ook belangrijk.

De vraag is hoe het algemeen bestuur zicht kan houden op de financiële positie rond de grote projecten. Ook hierin kan de auditcommissie een belangrijke rol spelen. Hij kan zich vinden in de invulling en uitwerking van de ambities en de nieuwe impulsen. Het weerstandsvermogen ziet er in ieder geval goed uit. Hij vindt dat belangrijk voor de financiële positie van het waterschap en denkt dat dat te maken heeft met het totale financiële beleid. Hij hoopt dat dat zo blijft. Hij kan instemmen met de begroting.

De heer Valk (CDA) kan met de heer Woittiez meevoelen in zijn zorg omtrent de Omgevingswet. Zijn fractie meent dat er een degelijke begroting voorligt, waarmee op passende wijze invulling wordt gegeven aan de gemaakte afspraken in het coalitieakkoord. Het bestuur laat zien professioneel te zijn en zorgvuldig met geld om te gaan, wat onder andere tot uiting komt in goed weerstandsvermogen, het toepassen van een spaarmodel en een gelijkmatige tariefsontwikkeling.

De begroting geeft blijk van serieus en goed rentmeesterschap. Dat is hard nodig, gelet op de grote klimatologische, technische en sociaal-maatschappelijke uitdagingen van de komende jaren. Die uitdagingen manifesteren zich in kleine en grote projecten van maatschappelijke importantie, maar ook in de visie van de burger ten opzichte van het waterschap. Het doet daarom deugd dat er in de begroting ruimte is voor ambities uit de Waterkoers en/of externe ontwikkelingen. Men leeft samen met water en dat vraagt van ingelanden en ingezetenen om een adaptieve en flexibele houding, ook al heeft lang niet iedereen dat begrepen. Hij roept dan ook op tot het creëren van gelijkmatige bewustwording zonder paniek te zaaien, zoals in de tv-serie 'Als de dijken breken'.

Speciale aandacht vraagt hij voor goed en adequaat risicomanagement – ook op financieel vlak – , toegepast op interne en externe projecten en opgaven. Dit aandachtspunt past ook goed bij de transitie van de organisatie naar een moderne en professionele. Daarbij komt ook social return en investment aan de orde. Het CDA schaat dat onder publieke gerechtigheid en juicht het toe, omdat het ook past bij verantwoord maatschappelijk personeelsbeleid. Het waterschap maakt daarmee zichtbaar zich bewust te zijn van zijn maatschappelijke positie. Ook door het opstellen en uitgeven van e-magazines laat het waterschap zien dat het een openbaar bestuurslichaam is van en voor de mensen. Hij kan zeggen dat zijn fractie instemt met de begroting.

De heer Woittiez (VVD) vraagt bij interruptie naar aanleiding van de genoemde tv-serie of het CDA een maatstaf heeft die aangeeft wanneer Nederland veilig genoeg is. Daarnaar is ook hij op zoek.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De heer Valk (CDA) kan het antwoord niet zo snel geven zonder in een brede discussie terecht te komen. Hij wil wel een voorbeeld geven van de uitwerking die een angstcultuur met zich mee zou kunnen brengen. Wanneer men constateert dat ongeveer 70% van dit land onder zeeniveau ligt en een dergelijke serie het idee oproept dat men daar beter niet kan gaan wonen, heeft dat enorme consequenties voor Nederland. Dan ontstaat er een angstcultuur die leidt tot onverkoopbare huizen, dalende prijzen, enorme risico's, andere vluchtwegen enzovoort. Die bewustwording moet daarom gestaag en goed begeleid groeien.

De heer Verweij (CU) vraagt bij interruptie aan de heer Valk hoe die het risicomanagement dat het CDA wil promoten, bedoelt in bestuurlijke context.

De heer Valk (CDA) meent dat risicomanagement een vak apart is. Daar is een risico gelijk aan kans maal gevolg. In de volksmond is een risico vooral gelijk aan de kans dat iets optreedt.

De heer Travaille (PvdD) noemt de begroting geheel op orde. Hij is blij met het pdf-formaat. Ook blij is hij met de nieuwe prestatie-indicatoren voor gezond water die zijn opgenomen. Daar komt hij nog op terug. Zijn dank gaat naar het waterschap en naar de auditcommissie. Hij had begrepen dat de ChristenUnie gevraagd had of vaststelling van de begroting ook die van het e-magazine inhield. Volgens hem maakt ook het onderliggende beleid in het e-magazine daarvan deel uit. Het verzoek van de CU om onderwerpen te bespreken wil hij graag honoreren. Mevrouw Leenders gaf ook al aan bijvoorbeeld het energiegebruik te willen doornemen. Wat dat betreft, zou de overlegfrequentie omhoog kunnen.

Hij ziet dat het woord 'prudent' vaak gekoppeld wordt aan begrotingen. Daarbij constateert hij een automatische reflex om zoveel mogelijk geld te sparen voor later. Meevallers gaan direct de reserves in, maar misschien is dat helemaal niet zo verstandig. 'Prudent' is niet alleen 'hand op de knip', maar ook 'vol inzicht'. Het waterschap is er ook niet voor het beheren van zoveel mogelijk heffingen, maar voor veiligheid, voldoende water en gezond water. Financieel is het waterschap voldoende op orde, maar het heeft de waterdoelen nog niet gerealiseerd, zeker niet waterkwaliteit. Hij pleit ervoor om investeringen meer te richten op waterdoelen dan op beheer van het geld.

Het collegeakkoord heeft de titel 'Toekomstbestendig en duurzaam'. Toch blijft juist de ambitie 'duurzaam' in deze begroting achter. In de vandaag behandelde stukken is de MVO-paragraaf goed ingevuld, maar dat geldt niet voor deze begroting. Er is alleen een verwijzing naar de nog te produceren duurzaamheidsagenda. De PvdD had al eerder gevraagd scherp in beeld te brengen wat het waterschap het komende jaar bereikt met de begroting. Dat moet ze aan burgers, aan de eigen achterban, uit kunnen leggen. Daarom vraagt ze dit soort toelichtingen op te nemen, conform de in 2014 aangenomen motie.

De heer Woittiez (VVD) interrumpeert of de heer Travaille een beeld wil krijgen van welke duurzaamheidseffecten te bereiken zijn met hoeveel geld.

De heer Travaille (PvdD) antwoordt dat het hem niet gaat om de duurzaamheid per euro, maar meer om de vraag welk resultaat deze begroting heeft op het gebied van duurzaamheid. Dat hoeft hij niet te meten, maar hij wil weten wat het resultaat is in de vorm van energiebesparing, van toename in biologische kwaliteit, van versterking van KRW-doelen enzovoort.

De heer Woittiez (VVD) denkt bij het woord 'resultaat' toch aan een definitie in termen van meten.

De heer Travaille (PvdD) lijkt dat een interessante discussie, maar het gaat hem erom het resultaat scherp in beeld te brengen.

De heer Woittiez (VVD) steunt dat idee wel: weet waar je mee bezig bent op duurzaamheidsvlak.

De heer Travaille (PvdD) stelt dat de KRW-doelen in 2015 voor 100% op orde hadden moeten zijn. In de prestatie-indicatoren is bij doel 14 en 16 te zien dat men in 2017 uitgaat van 10 tot 60%. De ecologische doelstelling is nog niet ingevuld. Hij vraagt waarom niet 100% van de waterkwaliteitsdoelen zijn te realiseren en men daar helemaal voor gaat: wat is daarvoor financieel nodig en welke maatregelen passen daarbij? Dat zou hij graag terugzien in de begroting. Zijn fractie is blij met de toezeggingen over uitbreiding van de doelen van de impulsregeling waterkwaliteit stedelijk gebied naar het landelijk gebied. De discussie bij de voorjaarsnota ging echter over een uitbreiding van de regeling voor de waterkwaliteit in de stad, omdat die succesvol is, gemeenten daar ook in investeren en omdat die

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

goed past bij de KRW-doelen om in de haarvaten en in stedelijk gebied maatregelen te treffen. 'Water in de stad' is ook een speerpunt. Daarom wil hij het bedrag van 300.000 euro voor waterkwaliteit in de stad omhoog. De PvdD heeft een aangehouden motie uit 2015 achter de hand om eventueel in de tweede termijn in te dienen.

Het collegeakkoord streeft naar een klimaatneutraal waterschap, dat evenveel energie gebruikt als het zelf opwekt. De provincie wil in 2040 klimaatneutraal zijn, de gemeente Utrecht in 2030, en De Stichtse Rijnlanden wil 40% realiseren in 2020. Het is onduidelijk hoe ambitieus dat is, maar in vergelijking met provincie en gemeente twijfelt hij daaraan. Hierbij noemt hij nog de eerder toegezegde CO₂-balans en het in beeld brengen van de mogelijkheden tot het opwekken van duurzame energie.

Wat het muskusrattenbeheer betreft, had hij nu de toegezegde tussenresultaten van de veldproef willen hebben. Er staat nu geen indicator voor 2017. Hij voert de discussie over het beheer graag met de tussenresultaten van de veldproef op zak.

Doel 30, effectief werken, streeft naar 90% realisatie van de indicatoren. Dat vindt hij vreemd: als men indicatoren gebruikt en die ook daadwerkelijk wil realiseren, dan zijn dat ook de doelen. Men is efficiënt bezig bij een realisatie van 100%.

Via het nieuws vernam hij dat enkele gemeenten een hemelwaterverordening hadden opgesteld, die burgers verantwoordelijk maakt voor het afkoppelen van verhard oppervlak en het infiltreren van hemelwater. Dat is goed voor de aanpak van wateroverlast en voor het rendement van de rwzi's. Kan het waterschap gemeenten stimuleren of zelfs verplichten om dergelijke verordeningen op te stellen, mogelijk in samenhang met de blauwe diensten?

In het in 2017 op te stellen calamiteitenplan ziet de PvdD naast de menselijke en economische risico's graag ook aandacht voor de risico's voor dieren.

De aanpak van de exoten is al door de PvdA aangekaart. Hij dringt erop aan daaraan bronmaatregelen toe te voegen. Dat betekent in dit geval maatregelen bij de aquariumhandel, hoe lastig dat ook kan zijn. Dat is namelijk de bron van enkele genoemde exoten.

De heer Reerink (PvdA) zegt bij interruptie dat hij er al op gewezen heeft dat Europa richtlijnen heeft ontwikkeld die dit soort handel al verbiedt. Op 1 januari 2017 worden die ook van kracht in de natuurwetgeving.

De heer Travaille (PvdD) denkt dat dan nog wel aanvullende maatregelen nodig zijn op het gebied van het uitzetten van die exoten.

Tot slot vraagt hij nog aandacht voor het probleem van geneesmiddelen en microplastics in het oppervlaktewater. Zijn fractie deelt die zorg en ziet het als een opgave voor het waterschap om die stoffen, die via de rwzi's het oppervlaktewater bereiken, er op een of andere manier uit te halen.

De heer De Beaufort (LNE) heeft het koffertje even gezien en weet dat veel medewerkers bezig zijn geweest om dat koffertje te vullen. Ook die medewerkers, en daarmee de organisatie als geheel, verdienen een compliment. Hij heeft ook begrepen dat enkele bestuursleden bespreking van de kostentoedeling willen. Volgens de actielijst, punt 35 gebeurt dat ook in 2017, als in overleg met de auditcommissie een procedurevoorstel wordt voorgelegd voor de bestuurlijke behandeling. Dit onderwerp komt dus terug.

Hij beschouwt het als een goede zaak dat het gebouw wordt gemoderniseerd en aangepast, en voldoet aan de hedendaagse eisen van Arbo, duurzaamheid, ICT en flexwerken. Wel raadt hij aan de kosten binnen het budget te houden, zodat ieder daar straks tevreden op kan terugkijken. Het gaat nu immers goed, maar wie de krant openslaat, ziet dat er overal gevaren loeren die de financiële positie van overheden en anderen in gevaar brengen. Zorgvuldig begroten en daaraan vasthouden lijkt hem het belangrijkste.

Anderen hebben al veel detailopmerkingen gemaakt. Hij vraagt het bestuur aandacht te houden voor de hoofdlijnen.

De heer Verkaik (W@I) spreekt ook van een stabiele begroting. Die is de uitwerking van eerder genomen besluiten en doelstellingen. Over enkele besluiten had hij duidelijk een andere mening, maar nu die besluiten er liggen, moeten ze ook tot uitvoering komen, zoals dat in een normale democratie behoort te zijn. Hij vraagt zich wel af of de huidige organisatie alle plannen kan uitvoeren. Sommige plannen ziet hij liever geregeld door het bedrijfsleven zelf. Het waterschap kan de kaders vaststellen, zeggen wat er eigenlijk gedaan moet worden – zoals bij de zuivering is gebeurd – en een aantal plannen de revue laten passeren. Dat levert vaak goede resultaten op, scheelt de organisatie veel werk en leert dat het ook anders kan.

Hem valt op dat het draagvlak van de plannen in het algemeen bestuur groot is. Dat was enkele jaren geleden wel anders. Dat was voor de onderlinge verhoudingen niet goed. Hij meent dat de dijkgraaf een enorme bijdrage geleverd heeft om van het bestuur weer een eenheid te maken. Anderzijds hadden al die ingediende moties en amendementen

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

waarvan ongewis was hoe de uitkomst zou zijn, iets moois. Nu geeft hij een compliment aan het college voor de manier waarop het de zaken afhandelt.

De heer A.E. Jansen (AWP) noemt de kwestie van de reserves en de kostentoedeling keurig verwoord door de heer Verweij. Daar sluit hij zich bij aan.

Verder wijst hij erop dat de heer Travaille al aandacht gevraagd had voor duurzaamheid. In deze begroting heeft duurzaamheid geen eigen budget meer. De motivatie is dat ieder onderwerp daaraan zou moeten bijdragen. Dat vindt hij een mooie doelstelling, maar tegelijk meent hij dat bij elk onderwerp in de externe communicatie aandacht moet worden gevraagd voor hoe dat bijdraagt aan die duurzaamheid.

Een ander communicatiepunt betreft de veiligheid. Hij denkt dat de maatschappelijke aandacht voor de tv-serie eraan kan bijdragen dat het waterschap beter bekend wordt. De Stichtse Rijnlanden zou dan ook proactief aan de discussies mee moeten doen om een zo evenwichtig mogelijk beeld hierover te geven.

De heer Woittiez (VVD) vraagt bij interruptie of de heer Jansen nu meer aandacht voor overstromingen bepleit of dat hij beweren wil dat alles nog wel meevalt.

De heer A.E. Jansen (AWP) wil een zo evenwichtig mogelijk beeld door de huidige risico's te schetsen. Vorige week heeft de Europese Commissie een lijst opgesteld van landen die door een natuurramp worden bedreigd. Tot zijn verbazing stond Nederland daar bovenaan vanwege het overstromingsrisico. Zo'n mededeling kan ook bijdragen aan de angst van burgers. Het genuanceerd maar duidelijk aangeven wat de risico's zijn en hoe die ook in de toekomst beheersbaar blijven, zal belangrijk zijn.

Ook wijst hij erop dat het waterschap begint aan een flink aantal grote projecten als de Hollandsche IJssel, de waterzuivering, de Lekdijk. Hij complimenteert het waterschap vanwege de professionalisering die wordt ingezet, maar wil ook waarschuwen voor de risico's die er zijn en die ook grote gevolgen kunnen hebben voor de uitvoering of de kosten. Externe evaluatie zou daarbij dienstig kunnen zijn.

Tot slot wil hij zijn interesse tonen in het stimuleren van hemelwateropvang door gemeenten.

De heer Reerink (PvdA) wil het college complimenteren met de solide begroting. De gematigde tariefsontwikkeling spreekt hem zeer aan. Hij kan zich gerust voelen bij een dergelijke mooie begroting. Het college heeft ook goed geluisterd, als het gaat om het ter beschikking stellen van de pdf. Zijn fractie had sommige dingen niet in het e-magazine gezien. Bij de pdf kwamen die weer tevoorschijn en waren te bespreken.

Hij vindt de kpi's voor het bestuur een belangrijk middel om de bestuurlijke verantwoordelijkheid gestalte te geven. Hij wil dan ook benadrukken dat bij een notitie gelijk de kpi's benoemd moeten worden. Dan hoeft men die niet later vanuit het niets in te vullen, maar komen ze logischerwijze uit de notitie zelf.

De film 'Als de dijken breken' sluit voor hem nauw aan bij de waarschuwing van de OESO dat er in Nederland weinig waterbewustzijn is. Hij herinnert zich dat het de Deltacommissaris was die gezegd had: "Het is urgent, maar niet bedreigend." Niemand hoeft zich meteen ongerust te maken.

Zijn fractie had in een commissie gevraagd of de ambities met het bijbehorende geld, zoals die op de lijst op pagina 13 staan, eerst in het bestuur inhoudelijk besproken zouden worden, voordat dat geld wordt uitgegeven. Daarvan vindt hij nu niets terug. Graag zou hij daarvan van het college een toezegging krijgen.

De PvdA is blij met burgerinitiatieven en met daarbij de koppeling aan de Omgevingswet. De heer Beugelink had toegezegd dat dit najaar de regeling klaar zou zijn. Hij heeft de indruk dat het najaar al flink gevorderd is. Graag hoort hij wanneer die regeling afkomt. Ook voor de burger-blauwe diensten zou er een regeling komen, maar die heeft hij nog niet gezien en de regeling voor Winnet zal hij eveneens in de commissie willen bespreken.

Op Twitter werd hem een bericht over de 'Kansenkaart energie uit oppervlaktewater' getoond. Dat vond hij een mooi initiatief. Daarvoor zijn complimenten.

Hij vermoedt dat de motie Geneesmiddelen terugkomt op de agenda van de commissie BMZ. Daar gaat hij nu niet verder op in.

Hij wijst erop dat de Social return on investment (SROI) ook iets heeft met personeelsbeleid, stages en met mensen die moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

De financiële toestand van het Waterschapshuis en de Unie van Waterschappen ziet er minder florissant uit. Voor de Unie moest het waterschap al eerder in het najaar een storting doen omdat anders de salarissen niet konden worden uitbetaald. Dat was een beschamende vertoning. Dat wil hij graag vóór zijn. Dan liever de contributie iets omhoog dan elk jaar een herhaling hiervan.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

Eerder is al in het kader van de normering topinkomens het salaris van de directeur van de Nederlandse Waterschapsbank ter sprake gekomen. Nu is er een nieuwe directeur met een wat lager salaris. Zijn fractie hoopt dat dit ook voor het college en de Unie een punt van blijvende aandacht is. Hij heeft van de minister van Binnenlandse Zaken begrepen dat de kring van betrokkenen in volgende tranches wordt uitgebreid. Nu houdt het Rijk zich buiten die discussie omdat het slechts een (kleine) aandeelhouder van de bank is, en het via de aandeelhoudersvergadering geregeld zou moeten worden. Later zou ook bij een bredere kring de directeur onder de regeling kunnen vallen. Waarschijnlijk komt dit onderwerp later terug in Unieverband.

De heer Woittiez (VVD) begrijpt dat de tekorten van het Waterschapshuis aangezuiverd kunnen worden, maar dat een salaris boven de Balkenendenorm gekort moet worden. Hij vraagt waarom het Waterschapshuis ook niet de tering naar de nering kan zetten.

De heer Reerink (PvdA) antwoordt dat er al een dergelijke afspraak is. Er komt ook een nieuwe opzet van het Waterschapshuis met meer keuzemogelijkheden voor deelname aan projecten. Dan moet het ook levensvatbaar zijn, misschien wat duurder of misschien wat goedkoper. Datzelfde geldt ook voor de Unie en als het goedkoper moet, dan is men wel verplicht aan te geven wat niet meer nodig is.

Wat de afkoppeling betreft, is hij eens praktisch te werk gegaan. Hij heeft hij een poging gedaan om zijn eigen regenpijp af te koppelen en is bij bouwmarkten gaan kijken naar een krat om zelf een regenopvangvoorziening te maken. Zoiets hadden ze niet. Hij weet dat er via de Unie een afspraak is met de koepel van Intratuin. Hij stelt voor om via het college en de Unie ook contact te leggen met de koepel van de bouwmarkten. Bij een bezoek aan het gemeentehuis kwam hij erachter dat daar het begrip 'afkoppelen' niet bekend was. Het lijkt hem goed als in Winnetverband met de gemeenten gesproken wordt hoe op dit punt publiciteit en service vanuit waterschap en gemeente verhoogd kunnen worden.

Ten slotte wijst hij erop hoe het waterschap in de evaluatie met Jasper Loos heeft afgesproken om in de vergadering meer te debatteren. Daartoe roept hij dan ook iedereen op.

Beantwoording

De heer De Jong dankt ieder voor de complimenten die het college heeft gekregen. Hij zal de financiële vragen beantwoorden en zijn collega's de inhoudelijke. Eerst constateert hij dat de bestuursleden over de begroting spraken in termen als sluitend, stabiel, gelijkmatig, solide. Zelf noemt hij 'prudent', omdat dat woord niet alleen staat voor zuinig en sober, maar ook voor wijsheid en inzicht. Prudent beleid wil zeggen dat een meevaller in de reserve gaat, zodat het waterschap de grote opgaven die eraan komen, financieel mogelijk kan maken op het moment dat het nodig is ze aan te pakken. Dan gaat het over duurzaamheid, veenweidebeleid, klimaatadaptatie, water in de stad: vraagstukken waarvoor het waterschap geld nodig heeft om ze aan te pakken. Hij is blij te horen dat er een breed draagvlak is voor het gevoerde financiële beleid. Hij hoopt dat het bestuur uitlegt dat hijzelf geen bank speelt, maar probeert doelen te bereiken. De grenzen van de financiële mogelijkheden binnen de bestaande taken en de grenzen die het waterschap zal tegenkomen als het nieuwe impulsen wil geven, zullen zeker tijdens deze zittingsperiode in de bestuursvergaderingen ter tafel komen. Hij heeft al eens gezegd dat alles nog niet kostendekkend is. Daarvoor is er nu een spaarmodel. In 2019 wil hij voor alle categorieën kostendekkend zijn. Daarom beheert hij het geld goed. Geld is belangrijk, maar dienend voor de doelen die het waterschap wil realiseren. Dat wil hij kwijt: dat hij niet bankje zit te spelen.

De heer Travaille (PvdD) vindt die laatste woorden treffend: het geld is dienend aan de doelen die men wil bereiken. Daarmee kan hij het eens zijn. Soms lijkt het wel of het geld belangrijker is dan de doelen, maar hij wil oproepen om vooral dicht bij die doelen te blijven en iets minder te kijken naar hoe het financieel allemaal bij het oude kan blijven.

De heer Woittiez (VVD) denkt dat de heer Travaille gelijk heeft als hij evenwicht bepleit tussen de doelen en de kosten. Daarover ging ook het gesprek over de meetbaarheid. Nu wil het geval dat de ingelanden ook hun doelen hebben en hij wil ruimte maken opdat die ook hun doelen kunnen verwezenlijken en niet eerst al het geld naar het waterschap gezet wordt. Dus ook ruimte aan burgers en bedrijven, zodat die hun doelen op hun eigen manier kunnen bereiken. Het zou mooi zijn als met de Omgevingswet daaruit een win-winsituatie ontstaat. Dat heet meekoppeling.

De heer De Jong zegt dat in de begroting enkele nieuwe initiatieven zitten, zoals die al in de voorjaarsnota werden besproken. Er is gezocht naar mogelijkheden binnen de begroting. Dat is gelukt zonder tariefsverhoging in 2017. Sommige sprekers stelden dat nieuw beleid eerst in het bestuur besproken moet worden voordat het geld daarvoor

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

wordt uitgegeven. Voor die nieuwe impulsen was ter ontwikkeling in 2016 het geld al deels aanwezig. Nu wordt dat opgehoogd voor 2017. Hij weet dat enkele dossiers in voorbereiding zijn, die binnenkort naar het bestuur toe komen. Wanneer grootschalige plannen tot uitvoering kunnen komen en dan geld gaan kosten, gaan ze natuurlijk eerst langs het bestuur. Dat het college geen geld mag uitgeven, ook niet om beleid voor te bereiden, zal wel niet de bedoeling zijn: het bestuur wil meedenken over de vormgeving van de inhoud van het beleid en dat gebeurt ook.

De heer Verweij (CU) interrumpeert met de opmerking dat de heer De Jong toch een andere wending geeft aan de discussies die hij zou willen voeren: de portefeuillehouder zegt een bedrag te begroten en dan alvorens dat uit te geven, wel een gesprek met het bestuur te willen voeren. Hijzelf denkt eerder dat het bestuur de maatschappelijke vraagstukken eerst hoort te bespreken en dan komt daar ook de discussie bij hoeveel geld het bestuur over heeft voor een goede oplossing.

De voorzitter vraagt de heer Verweij deze reactie te bewaren voor de tweede termijn.

De heer Woittiez (VVD) vraagt of er ook een wegingscriterium zit in de gedachten die gaan komen, bijvoorbeeld nieuw beleid voor oud beleid.

De heer De Jong antwoordt dat het college geen bezuinigingsoperatie op het huidige pakket heeft gelegd, maar oud voor nieuw geldt hier zeker wel. Uit de lopende exploitatie heeft het 850.000 euro vrijgemaakt om die nieuwe initiatieven een eerste zet te geven. Dat geld wordt uitgegeven om dat beleid te ontwikkelen. Bij de voorjaarsnota komt dan telkens de afweging bij het bestuur welke initiatieven meer geld krijgen, en daarna de vraag of het bestuur daarvoor de tarieven wil verhogen of niet.

Bij het hoofdstuk 'Gezond water' zijn ook de nieuwe kpi's verwerkt. Dat wordt verbreed tot alle programma's. Hij hoopt in de begroting 2018 alle kpi's te kunnen verwerken in de programma's.

Bij de reserves en voorzieningen wil het college flexibel en voorzichtig zijn, maar niet gelden die door een categorie worden opgebracht cadeau doen aan andere categorieën. Wel is discussie mogelijk over hoe algemene risico's van het waterschap zijn af te dekken. Daarop komt hij terug bij de notitie 'Reserves en voorzieningen'.

Over de kostentoedelingsverordening is met het bestuur al een procedure afgesproken. Nog dit jaar komt het college in de commissie terug met een strategie, een procesnotitie of een keuze hoe dit aan te pakken. Dat de maatstaven een paar jaar oud zijn, zoals de heer Verweij al opmerkte, is waar. Zoals in het coalitieakkoord staat, komt het college met ingang van 2018 met een nieuwe kostentoedeling. Daar zijn criteria bij als een goede balans tussen solidariteit en profijtbeginsel en de vervuiler betaalt. Het vervelende is nog dat enkele criteria met de huidige regelgeving nog niet in de kostentoedeling te verwerken zijn. De commissie Klavers is nog bezig met het maken van het advies. Dat gaat naar het kabinet en dat kijkt welke wetgeving alles mogelijk moet maken. De heer De Jong zal met het bestuur afwegen wat hierbij verstandige stappen zullen zijn.

De heer Reerink (PvdA) herinnert bij interruptie aan de gemaakte afspraak dat het waterschap de landelijke ontwikkeling in de herziening zou meenemen, zodat niet twee keer een herziening van het systeem nodig is.

De heer De Jong is het daarmee eens en vindt nog belangrijker dat, als de huidige regelgeving het niet mogelijk maakt de doelen te verwerken in de kostentoedeling, hij niets kan beginnen. Daarom wil hij de nieuwe ontwikkelingen gebruiken bij de nieuwe kostentoedeling.

De heer Verweij (CU) vindt de heer De Jong nu suggereren dat er op dit punt afspraken zijn tussen college en algemeen bestuur. De geldende regels zeggen dat de kostentoedelingsverordening eens in de vier jaar aan evaluatie toe is. Dat gebeurt niet. Er ligt wel een coalitieakkoord met andere afspraken.

De heer De Jong zegt dat het college zich keurig aan de regels houdt: de laatste wijziging was van 2013. De huidige verordening is dus nog bruikbaar tot 1 januari 2018. Het college komt met een apart voorstel daarover naar het bestuur.

De sturing op de projecten is ook al in de commissie ter sprake gekomen, evenals de zorg over de transitie van 30 miljoen euro aan projecten naar boven de 100 miljoen euro. In het bestuur is de vraag hoe dat te volgen en te sturen (er waren jaarlijks al discussies over onderschrijvingen). In overleg met de auditcommissie zoekt het college naar een manier van werken, waardoor het algemeen bestuur beter jaarlijks bij de voorjaarsnota aan knoppen kan draaien en ook kan zien hoe de voortgang van de projecten is. Tegelijk zal er voor de projecten enige flexibiliteit worden

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

gecreëerd. Een factuur die dan in januari in plaats van december betaald wordt, is dan geen reden tot bezorgdheid meer. Het bestuur kan zich dan bezighouden met de doelen, het tempo waarin die doelen worden bereikt, en de controle daarop. Binnenkort komt het college met een apart voorstel hierover.

De vaststelling van de tarieven in december is geen beleidsinhoudelijk punt. De voorliggende begroting bepaalt wat de lasten zullen zijn. Daarna volgt een technische exercitie door vooral de BghU die de maatstaven (WOZ-waarde, oppervlakte) actualiseert. Op grond daarvan ontstaat een beeld van de tarieven. Dat is niet altijd gelijk aan de tariefstijging die in de begroting is opgenomen. In december ligt het stuk over de tarieven klaar. Het bedrag dat de heer Verweij noemde voor de reserves 'Gebouwd', klopt niet helemaal. Het is geen 16 miljoen euro. Aan het begin van het jaar zat er 12 miljoen euro in de egaliseringsreserve. Omdat 'Gebouwd' nog niet kostendekkend is, wordt aan de reserve 2,4 miljoen euro onttrokken. Zo blijven de tarieven nog laag.

De heer Verweij (CU) interrumpeert met de opmerking dat hij de bedragen uit de tabel in de begroting heeft gehaald. Dat zijn de bedragen ultimo 2016.

De heer De Jong zal daar later bij de tarieven op terugkomen. Hij kan zich wel vinden in de drie prioriteiten van de heer Woittiez. Het profijtbeginsel zal zeker ingevoerd worden. Rust in de financiën vindt hij ook belangrijk, maar er is wel een financiële opgave op de middellange en lange termijn. Dat is zijn zorg: de kosten van het watersysteem zullen sneller stijgen dan met de huidige tariefsontwikkeling valt waar te maken.

Het weerstandsvermogen is altijd een verhoudingsgetal tussen de risico's die men draagt, en de reserves die men ter beschikking heeft plus de mate waarin men maatregelen kan nemen om die risico's op te vangen. Hij heeft al toegezegd een keer met het algemeen bestuur een informatiebijeenkomst te hebben waarin de methodiek van risicomanagement wordt verklaard.

Hij kan zich vinden in de woorden van de heer Valk over rentmeesterschap, en sociale gerechtigheid. Wat de tv-serie betreft, denkt hij dat het in Nederland niet meer wachten op een ramp is en dan pas actief worden, maar eerder handelen om rampen in de toekomst te voorkomen.

Het blijft lastig om in een financieel product als deze begroting iets te vertellen over MVO en duurzaamheid. De heer Travaille zal daar meer over horen bij de duurzaamheidsagenda. De KRW gaat van 300.000 euro naar 450.000 euro. De uitwerking daarvan komt ook nog terug.

Hij zal de dank die door de heer De Beaufort is uitgesproken, doorgeven aan de medewerkers.

Voor het uitvoeren van de grote projecten is een professionaliseringsslag nodig. Daar is de organisatie al een aantal jaren mee bezig.

Hij kan de vraag van de heer Reerink of de belangrijke kaderstellende documenten voor de uitvoering van die grote nieuwe beleidsontwikkelingen komen natuurlijk nog ter bespreking in het bestuur voorleggen. Het zal niet zo zwart-wit zijn dat het college geen geld mag uitgeven om die voor te bereiden.

Ook de heer De Jong vond het gênant hoe de waterschappen in het verleden zijn omgesprongen met de Unie. Door de tariefsverhoging van vorig jaar is er een correctie geweest en voor een deel van het pand in Den Haag is een huurder gevonden.

De heer Reerink (PvdA) verklaart dat hij tot zijn opmerking over de Unie kwam, omdat het resultaat daar 950.000 euro negatief was en het eigen vermogen met 900.000 euro gedaald. Daar wilde hij aandacht voor vragen. Hij is blij dat de portefeuillehouder er net zo over denkt.

De heer Beugelink heeft de energieopgave enkele malen horen noemen. De Stichtse Rijnlanden maakt een einde aan de energieproductie op de zuivering in Utrecht, omdat de slibvergisting is gestopt. Dat betekent een terugval van 40% van de energieopwekking door het waterschap in Utrecht. Aan de andere kant heeft de Unie mede namens dit waterschap een 'green deal' gesloten om in 2030 energieneutraal te zijn. Dat betekent dat hieruit nog een stevige opgave voortkomt: het waterschap gebruikt nu per jaar 420.000 gigajoule en wekt zelf 42.000 gigajoule op. Daar moet dus nog 378.000 gigajoule bij komen. Een flink aantal zonneweides zoals in Bilthoven dus. Nu is het waterschap wel verder bezig geweest en heeft voor alle daken die in aanmerking komen SDE-subsidie aangevraagd. In een bestuursinformatiebrief wordt dat toegelicht, maar die brief is nog niet verstuurd omdat daar nog tegenstrijdigheden in staan. Hij hoopt dat die achtergrondinformatie snel naar het bestuur komt.

De heer Reerink vraagt of de portefeuillehouder bij de inschatting of energieneutraliteit gehaald wordt of niet, de nieuwe rwzi Utrecht daarin verdisconteert heeft. Een nieuwe zuivering met het Neredasysteem zal extra besparing opleveren.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De heer Beugelink bevestigt dat, maar weet ook dat de nodige besparing dan nog niet bereikt is.

Hij durft met zekerheid te zeggen dat het waterschap geen bestrijdingsmiddelen gebruikt, niet op eigen terreinen en ook niet op wat in beheer gegeven is. De aannemers weten ook welke eisen aan hen gesteld worden. Dit hele verhaal zou op extranet worden geplaatst, maar dat is nog niet gebeurd, waarvoor excuses.

Duurzaamheid is moeilijk te meten. Hij heeft ook niet geprobeerd vast te stellen hoe duurzaam het waterschap is. In dat kader is de duurzaamheidsagenda die het college onlangs heeft vastgesteld, naar de commissie onderweg. Het bestuur kan zich dan daarover een mening vormen.

Van de impulsregeling 'Water in de stad' blijft de 300.000 euro beschikbaar voor kwaliteitsverbetering van stadswater, als cofinanciering van gemeenten. Daar is 150.000 euro bijgeplust voor de realisatie wateropgave wateroverlast in landelijk gebied, vermindering gevolgen piekbuien in stedelijk gebied en vermindering gevolgen watertekorten bij droogte of hitte in stedelijk gebied. Ook versterking van waterbewustzijn wordt gesubsidieerd. Verder is er de blauwe burgerdienstenregeling waarmee burgers een bedragje kunnen krijgen als zij iets doen ter verbetering van bijvoorbeeld waterkwaliteit, of waterberging. Die regeling wil hij zo eenvoudig mogelijk houden, maar juridisch blijkt dat lastig.

De heer Travaille (PvdD) begrijpt dat de 150.000 euro extra niet gebruikt kan worden voor waterkwaliteit, maar voor waterkwantiteit. Er komt geen extra geld voor waterkwaliteit in de stad, waarop zijn fractie had aangedrongen.

De heer Beugelink kan dat beamen.

De heer Reerink (PvdA) kan zich de juridische complicaties voorstellen. Hij noemt als alternatief het uitschrijven van een prijsvraag. Dan wordt alles eenvoudiger.

De heer Woittiez (VVD) vraagt of er al niet eens een rapport van de Rekenkamercommissie is geweest dat niet erg positief oordeelde over de doeltreffendheid van dit soort subsidieregelingen. Daarmee zou het niet alleen een juridisch vraagstuk zijn, maar ook een bestuurlijk vraagstuk. Dan zou hij het graag hier op tafel willen zien.

De heer Beugelink moet dat beamen: hij verwacht dat het rapport ook wordt betrokken bij de bespreking hierover.

De heer A.E. Jansen (AWP) is het ermee eens dat communicatie over duurzaamheid moeilijk is, maar wel mogelijk met Ica's, maar misschien niet handig voor het waterschap. Op zijn minst zou men kunnen vermelden wat elk project bijdraagt aan energiebesparing, vermindering van grondstoffengebruik of reststromen, of aan klimaatdoelstellingen.

De heer Beugelink antwoordt dat in de duurzaamheidsagenda een duurzaamheidsroos kan aangeven op welke onderdelen het waterschap duurzaamheid nastreeft en in welke mate. Of het uitvoerbaar is om in elk project- of bestuursvoorstel die roos op te nemen en in te vullen, betwijfelt hij nog. Het is veel werk en vergt wat logistiek. Tot drie jaar terug was er een afkoppelingsregeling in het zandgebied, voornamelijk op de Heuvelrug, waarbij het afgekoppelde water werd geïnfiltreerd in de bodem. Die regeling kostte veel mankracht en leverde maar weinig geïnfiltreerde kubieke meters op. Er bleef geld over. Dat is aan de regeling onttrokken en daarmee zijn de blauwe diensten gepromoot. Het is nu zeker de moeite waard om in het kader van Winnet te kijken of afkoppelen weer op de agenda moet komen. Hij weet niet of hier al initiatieven lopen.

De heer Woittiez (VVD) wil daarbij graag in hoofdlijnen de conclusies van de rekenkamercommissie over dat soort regelingen betrekken. Dan kunnen de bestuursleden wegen wat de eerdere lessen waren.

De heer Beugelink geeft aan dat die lessen voor hem mede aanleiding waren die afkoppelingsregeling te stoppen: de effectiviteit stond ter discussie.

De heer Travaille (PvdD) vraagt of dan hemelwaterverordeningen een rol krijgen. Gemeenten kunnen burgers dan stimuleren of zelfs verplichten hemelwater af te koppelen.

De heer Beugelink weet dat in de gemeente Stichtse Vecht gevangenisstraf staat op het niet afkoppelen van de eigen hemelwaterafvoer.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De geldnood bij het Waterschapshuis ontstond doordat de waterschappen daar te veel opdrachten naartoe zonden. Bezuinigen op dat huis betekent dat daar minder opdrachten heen kunnen. Enkele jaren geleden is het Waterschapshuis gereorganiseerd. De begroting werd gesplitst. De vaste staf werd door alle deelnemende waterschappen betaald. De projecten kregen geld van de waterschappen die deelnamen aan een project. Risico's daar zijn nu behoorlijk afgegrensd.

De voorzitter heeft gehoord dat het waterschap Hunze en Aa's binnenkort weer wil toetreden. Blijkbaar verricht het Waterschapshuis toch wel nuttig werk.

De heer Reerink (PvdA) vraagt of de toekomst van het Waterschapshuis financieel florissant is. Het resultaat is met 340.000 euro gedaald, het vreemde vermogen is gestegen, het eigen vermogen is gedaald. Hoe is de financiële toekomst?

De heer Beugelink heeft er wel vertrouwen in, nu er in de afgelopen drie jaar een stevige sanering heeft plaatsgevonden. Het komt nu weer in gezonder vaarwater. Of hij dat geheel terecht denkt, kan hij niet zeggen. Dat Hunze en Aa's waarschijnlijk terugkeren, laat zien dat er bij het Waterschapshuis kennelijk toch iets te halen valt.

De heer De Groot beschouwt de Omgevingswet als de overkoepeling van vele wetjes. Een hemelwaterwet bijvoorbeeld is daardoor overbodig en ongewenst, als de overheid zo min mogelijk in wetten wil regelen, maar zo veel mogelijk initiatieven uit de burgers wil krijgen. De Omgevingswet kent twee kanten. Aan de ene kant is er het hele wetgevingsproces dat in één wet wordt ondergebracht. Daarbij horen ook omgevingsvisies – die hoeft het waterschap niet te maken – en een goede verankering van de waterwet en waterbelangen in de visies van provincie, Rijk en gemeenten. Daarvoor heeft De Stichtse Rijnlanden een team aan het werk. In 2019 of zoveel later zal die wet worden ingevoerd. Aan de andere kant is een cultuurverandering nodig, en dat is een veel moeilijker opgave. Een hemelwaterwet past daar niet in. Het is juist de bedoeling dat overheden hun doelen proberen te bereiken samen met de burgers en samen met andere overheden. Dat betekent ook dat het waterschap anders moet gaan denken naar aanvragers. Daar is het in de nieuwe keur hard mee bezig en schuift het 'nee, tenzij'-principe op naar 'ja, mits'. Het directe gevolg is wel dat de keur van 50 pagina's gaat naar wel 500 pagina's. Alle 'mitsen' moeten er immers in. Het project moet de belangen van het waterschap ook waarborgen.

Het waterschap heeft de handhaving op orde. Er zijn tien handhavers actief, wat vergeleken met andere waterschappen 'zeer scherp' te noemen is. Wel loopt de frequentie van de controle iets terug: de controle van agrarische bedrijven is van eens in de vijf jaar naar eens in de acht jaar gegaan. Of dat goed of fout is, daarover kan men discussiëren. Wil men strakker handhaven of wil men in het licht van de Omgevingswet op een andere manier mensen aan de voorkant al verantwoordelijk maken. Bij die tweede optie zijn daarvoor ook mensen nodig. Het waterschap is hier druk mee bezig. Wellicht zal er in de voorjaarsnota al meer informatie staan over handhaving, voorlichting of iets anders.

De heer Travaille (PvdD) stelt dat de hemelwaterwet een bestaande verordening is die van toepassing is op gemeenten. Het waterschap zou daarvan gebruik kunnen maken en de gemeenten een suggestie geven of vragen wat ze daarmee gaan doen. Hij maakt zich wel zorgen over vermindering van handhaving. Hij vindt het wat naïef om te denken dat zoiets wel goed komt of aan de voorkant geregeld kan worden.

De heer Reerink (PvdA) zegt dat het stimuleren van gemeenten gemakkelijk kan via de modelverordening van de VNG.

De heer De Groot wil handhaving niet afschaffen. Er moet echter een juist evenwicht zijn tussen het aan de voorkant zien te voorkomen en het aan de achterkant controleren. Hij denkt in het kader van de Omgevingswet daar invulling aan te kunnen geven en het bestuur daar in de komende jaren in mee te kunnen nemen.

De voorzitter is blij met de lovende woorden van de heer Verkaik dat het bestuur met een draagvlak werkt bij de vaststelling van begrotingen, maar hij beschouwt die opmerking ook als een compliment aan alle bestuursleden, die op een fijne manier met elkaar werken en willen werken. De heer De Beaufort slaat de spijker op de kop met zijn compliment aan de medewerkers. Die moeten het toch allemaal maar doen. Er is een enorme hoeveelheid werk te doen en de zorg daarover is reëel, maar hij vindt dat werk daardoor juist zo leuk: de zuivering in Utrecht, de Lekdijk, de C-keringen, KWA+ en Hollandsche IJssel. Dat zijn projecten die boven op de reguliere uitgaven komen en, behalve

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

de zuivering, vooral externe financiering kennen. De directeur moet dat met het team in goede banen leiden, en wel zó dat er aan het eind van de rit niet twintig medewerkers overbodig zijn. Misschien dat de formatie iets wordt uitgebreid, maar het waterschap probeert ook slim samen te werken met het bedrijfsleven (zie De Stichtse Kraan, die de rwzi gaat vernieuwen), en houdt zodanig toezicht dat het krijgt wat het gevraagd heeft. Het bestuur kan hierover ook altijd met de secretaris/directeur van gedachten wisselen, zoals gebeurd is op 13 september. Voor bestuursleden staat de deur bij de directie altijd open. Hij heeft vertrouwen in het management.

De tv-serie doet precies wat veel films doen: het insceneren van een ramp. Daar wordt in beeld gebracht hoe groot de risico's zijn van een overstroming. Hij vindt het niet verkeerd dat iemand erop wijst wat allemaal fout kan gaan, als men zijn zaakjes niet op orde heeft. Hij vindt het goed voor het werk van het waterschap.

De heer Reerink heeft het salaris van de directeur van de Waterschapsbank bekeken en opgeroepen meer zaken meer bij het departement te brengen. De voorzitter maant daarbij tot enige voorzichtigheid.

De heer Reerink zegt enkel mee te willen delen dat het kabinet bezig is om de Wet normering topinkomens steeds bredere tranches te geven van personen en bedrijven die daaronder vallen. Dat maakt het voor de Unie ook gemakkelijk om dat in de gaten te houden.

De voorzitter dacht aan een plan om Waterschapsbank, de bank Nederlandse gemeenten en het investeringsvehikel van het ministerie van EZ samen te voegen. Dan zou geld voor innovaties beschikbaar komen. De aandeelhouders van de waterschappen zijn daar huiverig voor.

Hij meldt verder dat de heer Glas in september op bezoek is geweest. Die heeft de medewerkers van het jarenlange ecologisch beheer van taluds geprezen. Dat beheer wordt voortgezet.

De renovatie van het gebouw van het waterschap zal binnenkort beginnen. De kosten blijven binnen de marges van voorjaarsnota en begroting.

Tweede termijn

De heer Verweij (CU) heeft drie punten.

- Op de opmerking van de heer De Jong over de reserves verwijst hij naar tabel 4 op pagina 66 van de pdf.
- Over de vaststelling van de tarieven zei de heer de Jong dat dat een technische exercitie is. Hij begrijpt dat antwoord vanuit het college, maar hij meent dat het algemeen bestuur zeker nog ruimte heeft om hierin eigen keuzes te maken.
- Hij heeft steun gehoord voor de wens om diverse onderwerpen bestuurlijk breder te bespreken. Hij vraagt het college of het mogelijk is van een aantal onderwerpen duidelijk te maken of die binnenkort in de beleidsvoorbereiding in het bestuur ter sprake komen. De fracties zouden van de overige onderwerpen kunnen zeggen welke zij dan onderling nog willen bespreken. Zijn lijst bevat de volgende onderwerpen: governance grote projecten risicobeheersing, prestatie-indicatoren voor de programma's, reserves en voorzieningen, kostentoeidingen, meerjareninvestering in kredieten, handhaving, Omgevingswet, communicatiebewustwording, overstromingen, wateroverlast, afkoppelen, muskusrattenbeheer, stedelijk water, KRW-doelen, duurzaamheid. Het moet het college toch lukken een dergelijk lijstje te maken. Dan weten de bestuursleden ook, wanneer ze wat kunnen verwachten of wat aan het initiatief van het bestuur wordt overgelaten.

De heer Reerink (PvdA) begrijpt dat hij nog geen antwoord heeft gekregen op de vragen die bestemd waren voor de heer Jansen op de Haar. Hij neemt aan dat hij die per mail zal ontvangen.

Mocht er in de Unie nog een fusie van de Waterschapsbank en de bank van Nederlandse gemeenten aan de orde komen, dan wil hij de voorzitter laten weten dat zoiets voor zijn fractie niet aan de orde is. De zaken zijn nu goed geregeld. Dat mag zo blijven.

De heer Woittiez (VVD) heeft gesproken van een voorbehoud op weg naar de tarieven, maar hij bedoelde een voorbehoud op weg naar de feitelijke lastenbeheersing. De heer De Jong had inderdaad gelijk, wat de ozb betreft. Namens de fractie spreekt hij nogmaals zijn dank uit dat nu al gewerkt wordt met het beginsel 'nieuw voor oud'. Het lijkt zeker nodig met elkaar te spreken over de Omgevingswet. Dat wordt een grote verandering, niet alleen technisch, maar ook in hoe het waterschap zich daarin moet bewegen.

In hoeverre een beetje angst goed is voor waterbewustwording zou hij ook wel in alle rust willen bespreken. In zijn opvatting is een overheid er niet om angst bij de burgers op te wekken, zodat het geld beter rolt. Hij beweert niet dat dat gezegd is, maar die kant mag het verhaal niet op gaan. Het waterschap moet het werk gewoon goed doen. Tot slot spreekt hij zijn waardering uit voor de prudente begroting.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

Mevrouw Leenders (WN) dankt het college voor de antwoorden. Ze wacht verdere voorstellen af en ondersteunt het idee om een onderwerpenrooster te maken, zonder te vervallen in een krampachtige bestuurlijke agenda met een voortgangsregistratie in rode, oranje en groene blokjes. Het is goed om in de toekomst te kijken, vooral omdat er naast de Omgevingswet nog meer grote veranderingen op komst zijn, waardoor het perspectief van het waterschap verandert en ook de kerntaken van kleur kunnen verschieten. Het lijkt haar prettig daarover met elkaar van gedachten te wisselen, voordat de begroting van het volgende jaar op tafel ligt.

De heer Travaille (PvdD) sluit zich aan bij het plan om een agenda te maken van discussieonderwerpen voor het komende jaar. Heel kort nog enkele inhoudelijke punten.

- De MVO-paragraaf blijft een zorgenkindje. Niet alles hoeft al volledig uitgewerkt te worden, maar hij zou een top-5 van de belangrijkste winstpunten die op het gebied van MVO te behalen zijn, al een mooi resultaat vinden. Tijdens de commissievergadering werd dat mondeling al gedaan.
- Waarom zijn de doelstellingen van de KRW niet al op 100% gezet? Dat percentage zou al in 2015 bereikt moeten zijn.
- Waarom zijn de indicatoren op 90% gezet? Het streven is toch het doel te halen?
- Investeren in de waterkwaliteit in stedelijk gebied zou erg verstandig zijn. De impulsregeling is uitgebreid, maar niet over waterkwaliteit in de stad. Daarom wil hij de motie die al eerder is aangehouden, opnieuw inbrengen. De motie is geactualiseerd en gaat over een verkenning en een verhoging van de bijdrageregeling, specifiek voor de waterkwaliteit in stedelijk gebied.

Motie nr. 8, wordt ingediend door de heren Van der Kruk, Van der Steeg en Travaille, allen van de fractie PvdD; Van Bork, van de fractie PvdA; en Verweij, van de fractie CU; betreffende: Uitbreiding Bijdrageregeling Impuls Kwaliteitswater in de stad.

Het dictum van de motie luidt:

Verzoekt het college van dijkgraaf en hoogheemraden om:

- De bijdrageregeling Impuls Kwaliteitswater in de stad te evalueren en te bepalen hoe effectief deze regeling is bij het realiseren van de doelen van HDSR;
- Bij gebleken effectiviteit van de bijdrageregeling, een voorstel te doen aan het AB om de beschikbare € 300.000 vanuit de bijdrage regeling structureel te verhogen, bedoeld om via cofinanciering en samenwerking met gemeenten waterkwaliteitsmaatregelen in het stedelijke gebied uit te voeren die bijdragen aan de doelen van HDSR'.

De voorzitter leest het dictum voor van motie 8 en constateert dat de motie deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Woittiez (VVD) wil weten of de PvdD nog meer aangehouden moties achter de hand houdt.

De heer Travaille (PvdD) verbaast zich erover dat de heer Woittiez dat niet nauwkeurig bijgehouden heeft. Hij heeft voor vandaag niet nog een motie in gedachten.

De heer De Beaufort (LNE) dankt voor de antwoorden. Hij is vergeten om in de eerste termijn te vermelden dat zijn fractie akkoord gaat met de begroting.

De heer Verkaik (W@I) dringt erop aan dat het waterschap bij de nieuwe plannen gaat proberen bedrijven te interesseren voor samenwerking, zoals dat ook gelukt is bij de rwzi Utrecht.

De heer Valk (CDA) dankt voor de antwoorden en voor de toezegging van de heer De Jong om een extra toelichting te geven over risicomanagement. Hij sluit zich aan bij de woorden van de heer Woittiez en voorzitter over angst: een beetje 'fear' is best goed, maar er kleven ook nog andere kanten aan.

Beantwoording

De heer De Jong heeft gehoord dat de heer Verweij verwijst naar tabel 4 op pagina 66. Hijzelf verwijst naar tabel 2 op pagina 63. Hij begrijpt het misverstand: dat heeft te maken met het meetmoment. De heer Verweij merkte ook op dat het bestuur toch een eigen keuze had bij de vaststelling van de tarieven. Daar is hij het mee eens. Los van de

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

technische methodiek hoe deze begroting in december via de kostentoedelingsverordening vertaald wordt naar de tarieven, kan iedereen voorstellen doen ter verhoging of verlaging van de tarieven. Graag de dekking daarbij in de gaten houden!

De heer Woittiez probeert een punt te maken door te zeggen dat het college oud voor nieuw heeft gedaan. Wat het gedaan heeft, is gekeken of er financiële ruimte was om die nieuwe maatregelen binnen de huidige financiële kaders mogelijk te maken. 'Oud voor nieuw' heeft soms ook discussies waarbij men in het eigen vlees moet snijden: hij hoopt dat zoiets niet nodig is, maar zo nodig komt hij dan met voorstellen.

De heer Woittiez (VVD) verwacht dat nieuw voor oud al langskomt, als het college de vraag van de heer Travaille gaat beantwoorden.

De heer De Jong wil over de motie van de heer Travaille alleen kwijt dat daar geen dekking in zit.

De heer Beugelink gaat nog steeds voor 100% KRW-doelstellingen. Om daar nu een versnelling in aan te brengen lijkt hem nog wat prematuur. Hij meldt nog dat op 14 november wetgevend overleg wordt gevoerd met de kamer over het 'Tandje erbij'-verhaal. Het ministerie heeft een hele lijst gemaakt met maatregelen en acties die verwoord worden in een intentieverklaring die op 16 november wordt ondertekend. Hijzelf is niet altijd gelukkig met wat is opgeschreven, maar hij heeft wel goede hoop dat dat een breed draagvlak oplevert.

De voorzitter heeft niet gezegd dat hij 'fear' wilde maken. Hij heeft geconstateerd dat er een tv-serie is die fear erin brengt. Dat vond hij niet zo erg, maar hij ziet dat niet als een taak van de overheid.

Een agenda van discussieonderwerpen is altijd een issue. Dat kan er komen. Alles wat op het waterschap afkomt overzichtelijk maken is een goed plan, maar niet alles zal zich precies laten afmeten op wanneer een product opgeleverd moet worden.

De heer Verweij (CU) vraagt of hij nu een agenda met bestuurlijke onderwerpen tegemoet kan zien.

De voorzitter antwoordt dat zoiets in enige vorm naar het bestuur zal komen.

De heer Verkaik (W@I) vraagt naar de ingediende motie en de reactie daarop van het college.

De heer Travaille (PvdD) wilde nog toevoegen dat de indieners van de motie inderdaad geen dekkingsvoorstel hebben. Zij vragen ook niet om een dekking, maar om een collegevoorstel voor het vervolg. Dat moet dan niet ten koste gaan van de 150.000 euro die is toegevoegd voor de waterkwantiteit. Het is de bedoeling dat ieder nog eens kritisch kijkt naar manieren waarop de regeling kan worden uitgebreid.

De heer Beugelink brengt in het midden dat het onderwerp van de motie van de heer Travaille in de volgende algemene bestuursvergadering aan de orde komt. Dat is dan ook de goede plek om de motie in te dienen, te bespreken en te wegen of daarvoor extra geld ter beschikking komt.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

5.02 Capaciteitstoename KWA, stap 1

Eerste termijn

Mevrouw Ottermann (WN) heeft antwoord gekregen op de door haar fractie schriftelijk gestelde vragen. Haar fractie heeft veel waardering voor het voorstel en stemt in met de beslispunten 1 en 2. Het plaatje op pagina 2 was voor de fractie verwarrend. Beter is het dat niet meer te gebruiken. Wat nog blijft zeuren, is de 11 m³/s die HDSR zelf denkt nodig te hebben. Daarover is nog niet voldoende duidelijkheid. De beslissing dat De Stichtse Rijnlanden 26 m³/s moet innemen is daar wel op gebaseerd, en daarmee ook de beslissing dat de Lopikerwaard 8,5 m³/s moet inlaten. Dat pakket ingrepen daar zou 22 tot 27 miljoen euro kosten. Haar fractie wil zeker weten dat die 11 m³/s juist is. Vergelijking bij andere waterschappen en ervaringen uit 2003 en 2011 duiden op een veel lager verbruik. Ze wil van de hoogheemraad de toezegging dat hij nog eens goed naar de cijfers kijkt en de fractie terug rapporteert, voordat WN toestemming geeft voor deel 2 van de maatregelen in de Lopikerwaard. Dat het geld al door het Rijk is toegezegd, doet daaraan niets af.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De heer Bruggink (LNE) zegt dat zijn fractie akkoord gaat met het voorstel: een goed stuk, goed gefaseerd, verstandig opgesteld. En houdt het zoetgehalte in de gaten.

De heer Verkaik (W@I) noemt de KWA-richtlijn heel bijzonder. In 1978 lag er al een voorstel op de tafel van de toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat. Men wilde toen vanaf Lopik een 90 meter brede vaart richting de Vlist en verder naar het westen, voor de aanvoer van zoet water. Dat plan is nooit uitgevoerd, maar is nu weer terug. Evenals WN meent hij dat niet duidelijk is welke problemen eerst opgelost moeten zijn. Het waterschap zoekt nu routes zonder te kijken of die weg wel wenselijk is en voor wie. Tijdens de excursie naar Texel bleek er veel mogelijk te zijn met culturen in zouter water. Ook zijn er tegenwoordig groeieimmers of grow boxes waarin planten 90% minder water nodig hebben. Hij vindt het op dit moment veel te ver gaan om dat oude voorstel opnieuw aan te nemen, zonder met die andere inzichten rekening te houden.

De heer Van Bork (PvdA) heeft nogmaals complimenten over voor de manier waarop het college de zaken richting bewoners heeft aangepakt. Ook is duidelijk geworden dat de beoogde zoetwaterdoorvoer ook ten goede komt aan het gebied van De Stichtse Rijnlanden. Hij heeft ook begrepen dat de 40 miljoen euro van het Rijk het eindbedrag is: het wordt niet méér. En als het wel méér wordt, gaat dat niet ten koste van de eigen burgers. Dan komt er overleg met het Rijk over een amendement. Dat stelt zijn fractie gerust. Hetzelfde geldt voor de waterdoorvoer van 15 m³/s naar andere gebieden: het gaat om een inspanningsverplichting en niet om een taakstelling. Zijn fractie heeft langzamerhand de overtuiging gekregen dat die 15 m³/s wel realiseerbaar is. Ook de expliciete aandacht voor de meekoppelkansen betekent dat men goed geluisterd heeft.

Wat hij wel mist, is dat er in de stukken geen aandacht is besteed aan de motie die het bestuur op 6 juli 2016 had aangenomen over de Doorslagsluis. Het bestuur zou vóór de begrotingsbehandeling nader geïnformeerd worden. Dat is niet gebeurd. Hij vraagt het college daarom nog eens grondig aandacht te besteden aan deze expliciete wens van het bestuur, temeer daar de sluis ook vermeld staat op de gemeentelijke monumentenlijst van Nieuwegein. Daarom wil hij een motie inbrengen die onderzoek vraagt naar de financieringsmogelijkheden van een restauratie.

Motie nr. 9 wordt ingediend door de heren Van Bork en Reerink, beiden van de fractie PvdA; Van Os, van de fractie SGP; A.E. Jansen, van de fractie AWP; Van der Steeg, van de fractie PvdD; en mevrouw Varenhorst, van de fractie VVD; betreffende: Investeer ook in cultuurhistorie.

Het dictum van de motie luidt:

Verzoekt het college van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden:

- het historisch belang van de Doorslagsluis door financiële onderbouwing voor de restauratie ervan in dit plan op te nemen;
- andere mogelijke financiers te benaderen om te bezien of deze hier ook een bijdrage aan willen leveren;
- om bij de uitkomst van het onderzoek naar de technische mogelijkheden van de restauratie van de Doorslagsluis ook te rapporteren over de financiële haalbaarheid hiervan'.

De voorzitter leest het dictum voor van motie 9 en constateert dat de motie deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Droogers (CDA) spreekt van een zorgvuldig proces in een kwetsbaar gebied en het bij de plannen betrekken van inwoners en ondernemers. Zijn fractie kan instemmen met het voorstel inclusief de adaptieve strategie met een langere verkenningfase.

De heer Van Os (SGP) wijst erop dat dit voorstel uitvoerig en naar tevredenheid in de commissie behandeld is. Een goed plan met duidelijk gestelde financiële kaders. Hij heeft geen vragen meer en zal het voorstel ondersteunen.

De heer Groenendijk (VVD) heeft nog enkele vragen.

- Is er actief gezocht naar meekoppelkansen voor en door private partijen?
- Wat is het risico op schadeclaims als De Stichtse Rijnlanden niet kan voldoen aan de norm van 15 m³/s? Komt zo'n claim dan te liggen bij dit waterschap of bij het Deltaprogramma Zoet water?
- Is er een kans dat, als het waterschap kiest voor een grotere mate van hinder (eens in de drie jaar hinder voor de scheepvaart), de norm van 15 m³/s wel gehaald kan worden binnen het kaderstellend bedrag van 40 miljoen euro?

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De heer Van der Steeg (PvdD) kan ook instemmen met het voorstel, zeker na een goede behandeling in de commissie met aanpassing van de MVO-paragraaf en het actief zoeken naar meekoppelkansen. Hij wil wel benadrukken dat het waterschap oog moet houden voor innovaties als zilte landbouw.

De heer Verweij (CU) was verrast, toen hij op het Deltacongres een poster van het Wereldnatuurfonds tegenkwam met daarop een oplossing voor de zoetwateraanvoer naar West-Nederland. Hij sprak daar ook met leden van de Provinciale Staten van Utrecht en begreep dat zij die oplossing voor de wateraanvoer op de agenda hadden staan. Hij vraagt daarom of de oplossing van het WNF bij het college bekend is, of er nog naar gekeken wordt, of is deze oplossing al lang afgefallen?

De drie punten van het voorstel vindt hij niet zo spannend. Het eerste punt, een adaptieve strategie is een algemeen principe van het hele Deltaprogramma. Het tweede punt lijkt de meest effectieve aanpak te zijn om 15 m³/s te krijgen. Het derde punt, verlenging van de verkenningfase, is goed omdat de oplossing die er nu ligt, schrikbarend duur is. Er zijn misschien wel betere oplossingen.

Hij proeft dat er vanuit allerlei fracties wensen en ideeën zijn die ten aanzien van de aanpak van dit KWA-project. Daarom wil hij aandacht vragen voor startnotities, die bij grote projecten horen. In een dergelijke startnotitie zouden onderwerpen als cultuurhistorie, communicatieaanpak, innovaties, mate van hinder, meekoppelkansen, risico schadeclaims afgetikt kunnen worden. Nu blijven dit soort onderwerpen boven de markt zweven. Daarover moet het bestuur toch duidelijkheid verkrijgen.

Beantwoording

De heer De Jong ziet dat er nog flink wat opmerkingen zijn, hoewel het voorstel in de commissie bijna een hamerstuk leek. Twee zaken bewaart hij voor het laatst: de vraag van WN over de eigen waterbehoefte en de motie van de heer Van Bork. Hij hoopt dat iedereen de antwoorden op de schriftelijke vragen al heeft ontvangen en gelezen.

Hij kende het plan uit 1978 dat de heer Verkaik memoreerde, niet. Het leek wel en bijzonder ambitieus plan. Nu gaat het alleen om het opwaarderen van de eerste stap in de waterdoorvoer naar het westen tot 15 m³/s. Er loopt al een KWA en de opwaardering kan waarschijnlijk zonder veel overlast of schade te veroorzaken. Of zilte landbouw in het westen een oplossing is, weet hij niet. Misschien wel in een latere fase. Wel denkt hij dat ook ondernemers kunnen zoeken naar oplossingen. Naast minder behoefte aan zoet water zou opslag daarvan op eigen terreinen of elders ook een oplossing kunnen zijn. Dit valt wel buiten de scope van dit project.

Private meekoppeling wordt al op verschillende plaatsen gedaan, maar op dit gebied zijn er nog geen grootschalige projecten aan de gang.

De levering van 15 m³/s is een inspanningsverplichting. Het waterschap zoekt nu de routes om die zo in te richten dat het de gevraagde hoeveelheid zoet water kan leveren zonder veel overlast en schade in het gebied. Daarom kiest hij nu voor de adaptieve benadering. Verbreding van de route in de Lopikerwaard brengt financiële en technische problemen mee. De inwoners van de Lopikerwaard hebben wel recht op een robuust systeem met zo min mogelijk schade. Dat kost toch geld. Mocht er wel schade ontstaan, kan de benadeelde een planschadeclaim indienen bij de verantwoordelijke persoon of instantie.

De heer Groenendijk (VVD) wil vooral weten of er schadeclaims komen als De Stichtse Rijnlanden niet voldoende levert. Kan 11, 12 of 15 m³/s ook genoeg zijn?

De heer De Jong antwoordt dat alleen de inspanningsplicht geldt. Er kunnen allerlei redenen zijn waardoor het waterschap de 15 m³/s niet kan halen. Zo is een sterke westenwind misschien al een belemmering. 12 m³/s zou dus genoeg kunnen zijn. De 40 miljoen euro is wel een kader. Als blijkt dat het project duurder wordt, dan zijn er maar twee mogelijkheden: of er komt extra geld, of het waterschap levert minder zoet water.

De plannen van het Wereldnatuurfonds zijn vooral POA-achtige oplossingen (permanente oostelijke aanvoer). Men weet van elkaar wel van de verschillende plannen inhouden. Het huidige voorstel is een eerste stap op weg naar meer zoet water voor het westen. Misschien dat later nog meer stappen nodig zijn. Bovendien kunnen later ook koppelingen gemaakt worden met natuurprojecten, waardoor win-winsituaties kunnen ontstaan. Het college heeft al een voorzichtige conclusie getrokken dat in de Lopikerwaard na de huidige inrichtingsmaatregelen de grens al bereikt is van wat dat gebied aankan. Wie nog meer naar het westen wil brengen, zal andere routes of middelen moeten kiezen, zoals een pijplijn. Uiteraard zijn die oplossingen veel duurder.

De heer Verweij (CU) begrijpt dat dit soort plannen in de hele planvorming betrokken worden, zowel om te kijken hoe stap 1 moet worden ingericht als om te beoordelen of stap 2 nog wenselijk is.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De heer De Jong antwoordt dat al die plannen al in de fase vóór de KWA een rol hebben gespeeld. Nu verwacht het bestuur van college en organisatie dat zij professioneel handelen. Dat betekent dat bij uitvoering van een project op kosten van het Rijk beide groepen scherp zullen zijn op het bewaken van de scope.

Wat de startnotitie betreft, is er in bestuursvergaderingen al vaak gesproken over de KWA, heeft het bestuur een bestuursovereenkomst geaccordeerd, is een eerste fase besproken, komen er straks de vervolgfases. Iedere keer is het algemeen bestuur weer aan zet om de beslissingen te nemen. Om nu weer naar nul terug te gaan en te gaan nadenken wat er nog meer gedaan zou kunnen worden, daar leent dit project zich niet voor. Bij andere beleidsprojecten kan een startnotitie wel nuttig zijn.

Volgens de heer De Jong haalt de heer Van Bork in zijn motie verschillende dingen door elkaar door het verhaal van de Doorslag te herhalen en dat te koppelen aan de KWA. In de eerste fase van de KWA is de Doorslag nog geen probleem. Vanuit de KWA zijn er daarom ook nog geen middelen beschikbaar om het watervraagstuk dat samenhangt met de Doorslag op te lossen. Slopen of restaureren met voldoende waterdoorlaat? Dat is nu nog niet aan de orde.

De heer de Groot heeft al verteld hoe het college bezig is met de eerdere motie: er is overleg met Nieuwegein. De gevraagde inhoudelijke onderschrijvingen heeft de heer De Groot net al vermeld. Het nieuwe wat hij in deze motie ziet is een eenprocentsregeling voor cultuur.

Het college heeft gekeken of vanuit de KWA dingen subsidiabel zijn te verklaren. Hem is verzekerd dat het koppelen van het cultuurhistorische deel aan de KWA nooit in aanmerking zal komen voor subsidie. Een eenprocentsregeling voor cultuurhistorie is wel leuk, maar dat zou extra middelen vragen. Een dergelijk voorstel zou een plek moeten krijgen in de voorjaarsnotadiscussie wanneer college en bestuur jaarlijks een afweging maken welke nieuwe geld vragende zaken een subsidie krijgen. Wat kan de heer Van Bork met de motie doen? Koppeling aan de KWA raadt hij af, maar de denklijn van de eenprocentsregeling is mogelijk een bespreking in het kader van de voorjaarsnota waard. De heer De Jong noemt de vraag naar de eigen waterbehoefte terecht. In stap 1 van de KWA is de discussie over de eigen watervraag buiten de scope. Bij de Deltabeslissing over dit project is gevraagd of De Stichtse Rijnlanden in het westen van het land wilde dienen. En is er beloofd dat het waterschap niet zelf gaat lijden aan een tekort door het wegbrengen van water en dat de inwoners van het waterschap niet meer moeten gaan betalen. Het geld komt uit het Deltafonds. In de onderzoeksfase is er een uitgebreide berekening geweest van de eigen watervraag van De Stichtse Rijnlanden. Daar is 11 m³/s uitgerold en daarop is alles gebaseerd. Nu heeft hij zelf ook nagedacht hoe dit in elkaar steekt. Nu wil hij niet naar het Deltaprogramma de indruk wekken dat het waterschap dezelfde taak wel wil verrichten voor minder geld. Hij wil wel toezeggen dat hij parallel aan het traject van de verlengde verkenning met het bestuur in de commissie zal bepreken hoe het met die watervraag zit. In eerste instantie maakt hij dan gebruik van het materiaal dat in de onderzoeksfase van het Deltaprogramma voor de onderbouwing is gebruikt. Daarnaast is afgesproken dat in het huidige Deltaprogramma Zoet water al die berekeningen geactualiseerd zullen worden. Hij zal nu de oude onderbouwing laten samenvatten ter bespreking in de commissie en zal proberen van het nieuwe materiaal ook al wat af te tappen. Hij hoopt dat het bestuur dan kan instemmen met dit besluit.

Tweede termijn

De heer Woittiez (VVD) wil nog graag duidelijk van de portefeuillehouder horen dat De Stichtse Rijnlanden hoe dan ook gevrijwaard zijn van claims bij het doorvoeren van zoet water naar het westen.

Mevrouw Otterman (WN) dankt voor de antwoorden. Haar fractie kan met deze toezeggingen ook instemmen met punt 3. Ze vindt het erg verwarrend hoe er nu over het stuk van WNF gesproken wordt. De oplossing van WNF, waar De heer Verweij naar verwijst, is de Permanente Oostelijke Aanvoer, de POA, waar nu een joint fact finding voor uitgevoerd wordt en waarover in deze zaal al vaker gesproken is. Volgens haar is POA is niets anders dan het permanent in gebruik nemen van de KWA. Er wordt nu over gesproken alsof het heel iets anders is.'

De heer Van Bork (PvdA) hoort van de portefeuillehouder dat de motie misschien niet nodig is. Hijzelf heeft alleen maar gevraagd een onderzoek te doen naar de financieringsmogelijkheden om die sluis te restaureren. Dat wil hij namelijk: de sluis behouden. Dat onderzoek zou kunnen via de KWA, met de gemeente Nieuwegein of Rijkswaterstaat. Hij ziet niet in wat daartegen is. Hij had de eenprocentsregeling genoemd als voorbeeld van denken over financiering. Er lag ook al een motie waarin gevraagd werd om vóór de begroting met een antwoord te komen. Dat antwoord heeft hij niet gezien. Hij ziet het probleem niet om een onderzoek te doen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De heer Verkaik (W@I) neemt aan dat, als de Doorslagsluis onderdeel van de KWA is, het geld voor de restauratie ten behoeve van de KWA is opgenomen in het budget van de KWA. Ook vraagt hij zich af of de vervolgstappen waar het college mee wil terugkomen, bij de 15 m³/s horen of alleen bij bijvoorbeeld 40 m³/s.

De heer Van Bork (PvdA) stelt voor om in het dictum van motie 9 de zinsnede over de eenprocentsregeling te schrappen.

De voorzitter kondigt aan dat de zinsnede "...met een verwijzing naar de strekking van de 1%-regeling" uit de motie geschrapt is.

De heer De Groot meent dat bestuur en college het eens zijn over de strekking van de Doorslagsluizen, maar het is hem niet gelukt om een antwoord op de motie te formuleren. Vorige week is er nog bestuurlijk overleg geweest met de wethouder van Nieuwegein. De afspraken die daar gemaakt zijn, heeft hij al verteld. In feite zegt de motie precies hetzelfde. De financiering van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel voorziet in onderhoud van de sluizen, en dat is genoeg. Bij verdere restauratie gaat hij ook op zoek naar meer financiering, zeker als er meer water door de sluis moet. Mogelijk komt er ook uit KWA2 extra geld. In feite voert hij de punten van de motie al uit.

De heer Van Bork (PvdA) stelt dat het dan wel de bedoeling is dat de sluis ook in een volgend stadium behouden blijft en dat KWA en Gekanaliseerde Hollandsche IJssel ook met elkaar contact houden.

Daarom heeft de heer De Groot de sluis niet als eerste op de lijst gezet. Hij gaat daar bestuurlijk mee aan de gang en loopt de partijen af die belang hebben of interesse in de sluis. Wellicht komt die over een of twee jaar in de financiële paragraaf, omdat dan duidelijker is hoe alles gaat lopen.

De voorzitter constateert dat in de overwegingen ook de punten 5, 6 en 7 geschrapt kunnen worden. Hoe men het wendt of keert: de Doorslagsluis komt eerst aan bod in het dossier van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel, daarna komt het voor in het KWA-dossier. Dan is het ook niet handig voor te stellen om de Doorslagsluis te slopen.

De heer Van Bork (PvdA) merkt op dat wat hem betreft de punten 5, 6 en 7 uit de overwegingen kunnen.

De heer Verweij (CU) merkt op dat het vanavond niet gaat om het beschikbaar stellen van het krediet om tot uitvoering over te gaan. Het gaat nu om eerste keuzes, verkenningen enzovoort. Het onderwerp komt dus nog verscheidene keren terug op tafel. De heer De Jong geeft aan dat er een bestuursovereenkomst is gesloten en er zijn heldere afspraken tussen waterschap en Rijk. Er zijn echter géén duidelijke afspraken gemaakt binnen het bestuur over hoe men binnen het waterschap dit project gaan aanpakken. Of dat een startnotitie heet, een notitie van uitgangspunten of iets anders, maakt niet uit. Hij denkt toch dat het verstandig zou zijn om op dit punt helderheid te creëren. Anders komt deze discussie elke keer weer terug. Hij vraagt het ook omdat dat eerder al de afspraak was.

Volgens de heer Bruggink (LNE) lijkt het nu of de gemakkelijkste weg is om de motie aan te nemen, omdat die toch in overeenstemming is met de toezegging door het college, maar zo wil hij dat niet doen. Zijn fractie zal tegen de motie stemmen, wetend dat het college alles daarvan al heeft toegezegd. Een nieuw papier uittikken is daarom zinloos werk en geheel overbodig.

Mevrouw Leenders (WN) wilde al een gelijklopend voorstel doen. De eerste motie is al aangenomen en de tweede voegt niets toe. Het doel is niet een kloppende motie te krijgen, maar om met elkaar goede afspraken te maken.

De heer Droogers (CDA) vindt cultuurhistorie belangrijk. Hij heeft begrepen dat de hoogheemraad de motie overneemt en meent begrepen te hebben de sluis behouden blijft. Die uitspraak heeft hij echter nog niet gehoord.

De heer Woittiez (VVD) had ook begrepen dat de motie als overgenomen mag worden beschouwd. Hij nodigt de indieners uit om dat uit te spreken en te zeggen dat de motie daarmee overbodig is geworden.

De heer Verweij (CU) denkt dat iedereen ervan overtuigd is dat dit cultuurhistorische object behouden moet blijven voor de toekomst. Tegelijk is er een financieringsvraag richting het Rijk voor maatregelen die getroffen moeten worden. Hij wil niet dat de bestuursleden uitspraken doen die de financiering door het Rijk op het spel zetten. Hij vindt

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

de bestuursleden verkeerd bezig, als zij financiële verplichtingen vragen voor iets dat volledig door het Rijk betaald wordt.

De heer Van Bork (PvdA) verkeert in de mening dat de motie is overgenomen.

De voorzitter stelt dat iedereen weet wat hij wil: de Doorslagsluis overeind houden. Dat is al een keer uitgesproken. Dus een nieuwe motie is overbodig. Hij raadt de heer Van Bork aan de toezegging van het college als voldoende te aanvaarden.

De heer Van Bork (PvdA) zou dat wel willen, als hij van de hoogheemraad de verzekering kan krijgen dat die een verhaal kan geven over de besprekingen tot nu toe. Daar ging het tenslotte om.

De heer Bruggink (LNE) wil op de woorden van de voorzitter een kleine correctie toepassen: ieder vindt dat de sluis behouden moet blijven, maar wacht op een overzicht en een lijst van medecontribuanten, zoals verstrekt door de portefeuillehouder.

De heer De Groot antwoordt dat hij bij de vorige motie al de toezegging heeft gedaan, maar ook heeft gezegd dat hij onder tijdsdruk stond. Hij gaat schriftelijk berichten hoe de stand van zaken is en in dat bericht zal ook de strekking van de motie staan.

De voorzitter constateert dat motie nr. 9 geen deel meer uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer De Jong beantwoordt nog een vraag van de VVD of er nog claims binnen kunnen komen. Hij durft te zeggen dat er wel claims binnen kunnen komen, maar in de opzet met een inspanningsverplichting voor het waterschap om 15 m³/s te leveren zal er geen aansprakelijkheid gelegd kunnen worden bij De Stichtse Rijnlanden, tenzij het ernstig nalatig is geweest.

Hij wil benadrukken dat de KWA een calamiteitenmaatregel is die volgens verwachting eens in de acht jaar maximaal drie maanden zal werken. De POA is permanent en wordt op dit moment in de 'joint fact finding' waarin naar voren gekeken wordt voor de periode na 2021, van alle kanten bekeken. Het meest benieuwd is hij naar de sessie met het watersysteem. Als daarover meer bekend is, zal hij het bestuur daar actief in meenemen.

Hij antwoordt de heer Verkaik dat in de eerste stap van de KWA 15m³/s het maximum is. De klimaatscenario's worden iedere keer weer geüpdatet en geactualiseerd. Daarmee wordt bepaald wat de waterbehoefte in het weten is. Of in de Lopikerwaard later nog meer versterkingen komen, of dat er een heel andere route buiten het hele werkgebied om komt, is een afweging die dan moet plaatsvinden.

In een volgende cyclus ligt er weer een kredietaanvraag. Zodra het college weer geld nodig heeft voor een volgende stap, komt het weer bij het bestuur. Dat heeft budgetverantwoordelijkheid en zal kredieten moeten geven voor alle fasen die nog volgen.

De voorzitter verklaart dat de heer Travaille met de portefeuillehouder gesproken heeft over de motie die hij had ingediend bij de behandeling van het vorige agendapunt. De heer Beugelink zal uitleg geven.

De heer Beugelink heeft de heer Travaille gevraagd motie nr. 8, betreffende 'Uitbreiding bijdrageregeling impuls kwaliteitswater' aan te houden. Het college heeft deze regeling vorige week besproken en vrijgegeven voor discussie in het algemeen bestuur in december. Dat is dan ook het moment waarop de bestuursleden in staat zullen zijn amendementen op het besluit in te dienen. De nu ingediende motie vraagt om een evaluatie (de lasten daarvan kunnen niet meer op deze begroting rusten; en dat wordt de voorjaarsnota). Daarom vraagt hij het bestuur deze motie aan te houden tot de discussie over dit onderwerp in december. Intussen kan hij met de portefeuillehouder Financiën overleggen wat de merites zijn van deze vraag.

De heer Travaille (PvdD) vindt dit een goede suggestie. De motie ligt al een jaar te wachten op behandeling. Hij denkt dat een maand langer wachten niet zo ernstig zou zijn. Hij kijkt naar de medeondertekenaars. Het gaat om extra geld voor waterkwaliteit, boven op de bedragen die nu worden voorgesteld. Hij begrijpt dat de dijkgraaf daar redelijk positief tegenover staat.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

De voorzitter stelt wel dat dat niet in het kader van deze begroting is. Hij constateert dat motie nr. 8 is aangehouden en vandaag geen onderdeel meer uitmaakt van de beraadslagingen. Het betekent dat een schorsing niet nodig is. De voorzitter sluit de beraadslagingen over dit onderwerp.

6 Eventuele Schorsing

Er is geen schorsing nodig.

7 Besluitvormend deel

7.01 Ontwerp begroting 2017

Er is geen behoefte aan stemverklaring of stemming. Het voorstel wordt met algemene stemmen aanvaard.

Besloten wordt:

1. De ontwerpbegroting 2017 vast te stellen met daarin opgenomen:
 - een totaal saldo aan kosten en overige opbrengsten van € 111,79 miljoen;
 - het opleggen van een belastingopbrengst van € 112,94 miljoen;
 - een investeringsvolume voor 2017 van € 126,76 miljoen te autoriseren en een aanvullend kredietvolume van € 65,22 miljoen vast te stellen;
 - stortingen in de bestemmingsreserves van in totaal € 6,154 miljoen; en onttrekkingen aan de bestemmingsreserve van in totaal € 3,895 miljoen;
 - een onttrekking aan de algemene reserve watersysteem van € 3,476 miljoen en een storting in de algemene reserve zuiveringsheffing van € 4,624 miljoen.
2. De op te leggen belastingen van € 112,94 miljoen te verwerken in de tarieven, die worden opgenomen in de belastingverordening die op 14 december 2016 ter besluitvorming wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur.

De voorzitter complimenteert de portefeuillehouder en alle medewerkers die daar achter zitten om dit soort producten voor te leggen.

7.02 Capaciteitstoename KWA, stap1

Stemverklaringen

De heer Verweij (CU) zal voor het besluit stemmen, maar geeft de kanttekening mee om voor de kredietaanvraag echt met een kaderstellende nota naar het algemeen bestuur te komen.

De heer Verkaik (W@I) kan niet instemmen met dit voorstel op grond van de in de eerste termijn genoemde punten.

Stemming

Aantal aanwezige leden: 28.

Aantal stemmen tegen: 1 (de heer Verkaik, W@I).

Aantal stemmen voor: 27 (de overige aanwezige bestuursleden).

Besloten wordt:

1. een adaptieve strategie te kiezen voor de verdere uitwerking van KWA stap 1 waarbij de maatregelen gefaseerd worden uitgevoerd;
2. de voorkeursvariant voor KWA stap 1 vast te stellen voor de maatregelen op de boezem van Rijnland, Oude en Leidsche Rijn, Enkele Wiericke, Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en deel 1 van de maatregelen in de Lopikerwaard, een en ander zoals nader omschreven op blz.3 van het onderliggende bestuursvoorstel (DM 1058608);
3. voor de maatregelen, gericht op het verbreden en verdiepen van de watergangen in de Lopikerwaard, de verkenningfase te verlengen om meer inzicht te krijgen in de risico's en de maatregelen te optimaliseren.

De voorzitter wil het algemeen bestuur bedanken voor het vertrouwen dat ze in de commissievergaderingen al gegeven heeft aan enkele best wel grote besluiten, waaronder die van het GOP waterkeringen, dat om veel geld gaat en dat het mogelijk heeft gemaakt vandaag veel besluiten te nemen waar het waterschap mee verder kan. Toch was er ook genoeg tijd om op enkele vraagstukken in te kunnen gaan.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

8. *Informerend deel*

8.01 Mededelingen

Volgens de heer Beugelink ziet het ernaar uit dat het Aquon-dossier morgen gesloten kan gaan worden. Er was eerst nog een kwestie rond Hollandse Delta, dat dacht dat ze te veel betaalde (zie het verslag van de gecombineerde commissievergadering). Ze had het aantal metingen terug laten lopen, maar de spelregels zeiden wel dat ze 75% van de kosten moest betalen. Er is een regeling getroffen: wat de vier gebouwd inbrengende waterschappen (Rivierenland, Rijnland, Dommel en Hollandse Delta zelf) als overschot terug hebben gekregen, gaat naar Hollandse Delta. Dat is ongeveer de helft van de claim die Hollandse Delta op tafel legt. Ook de andere waterschappen is gevraagd een bijdrage te geven. De Stichtse Rijnlanden heeft dat niet gedaan. Op 10 november hoopt hij tijdens de vergadering van Aquon een punt achter het dossier te kunnen zetten en over te gaan naar Aquon 2.0.

8.02 Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

9. Rondvraag

De heer Merkens (LNE) zegt dat zijn fractie in afwachting is van de duurzaamheidsagenda bij de volgende vergadering. Ze vraagt het college alvast onderzoek te starten naar mogelijkheden van vergisting en meekoppelkansen met gemeenten en bedrijven in het buitengebied. Daar zijn diverse activiteiten en initiatieven, onder andere rond mestvergisting. Het waterschap besteedt de slibvergisting van rwzi Utrecht voor tien jaar uit, maar er zijn nieuwe onderzoeken die veel energie uit vergisting beloven. Hier is voor het waterschap veel te halen, als het nu actie onderneemt en niet nog negen jaar wacht.

De heer Beugelink weet dat er een aanvraag ligt voor mestvergisting in Cothen. Het waterschap moet daar een beschikking voor afgeven, maar het heeft nog geen geschikt afwegingskader. De Stichtse Rijnlanden probeert in samenspraak met andere waterschappen hierin een weg te vinden.

Mevrouw Otterman (WN) heeft een vraag waar ze niet direct antwoord op hoeft te hebben. Onder andere in Bunnik speelt een discussie over de kunstgrasvelden, welk effect die op de gezondheid hebben. RIVM gaat daar onderzoek naar doen. Hebben die rubberen korrels nog invloed op de waterkwaliteit?

De heer Beugelink had naar aanleiding van een vraag van de heer Reerink al eens gezegd dat de hoeveelheid rubber van autobanden die in het water terechtkomt vele malen groter is. Daarnaast is ook geen onderzoek. Men zou oorzaak en gevolg moeten wegen of onderzoek nodig is.

De heer Reerink (PvdA) gaat ervan uit dat er wel een landelijk onderzoek komt. Daar hoort hij dan de resultaten wel van.

Mevrouw Otterman (WN) herinnert zich uit het verleden dat er een integriteitssessie gepland was. Ze vroeg zich af hoe het daarmee stond.

De voorzitter geeft aan dat dat nog moet gebeuren

De voorzitter sluit de rondvraag af.

9. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 17.35 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van **14 december 2016**,

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 9 november 2016

CONCEPT

Voorzitter,

P.J.M. Poelmann

Secretaris,

J. Goedhart